

අපේක්ෂාහිමිවිය, බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි බලපාන ආකාරය ඇතා කැරනිතා නවකතාව ඇසුරින් කෙරෙන අධ්‍යයනයකි

බී.වී.අයි.එස් ධර්මසේන¹, වමීපා එස්.ද සිල්වා²

භාෂා අධ්‍යයනාංශය^{1,2}

ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්වවිද්‍යාලය

champa@ssl.sab.ac.lk

Article Info

Article history:

Received: 22.09.2022

Accepted: 15.12.2022

Available Online

Keywords:

අපේක්ෂාහිමිවිය,
බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක,
ඇතා කැරනිතා
නවකතාව

Anna Karenina

Frustration

Novel

Tragic Social Consequences

සාරසංක්ෂේපය

ලියෝ ටෝල්ස්ටොයිගේ "ඇතා කැරනිතා" නවකතාව අපේක්ෂාහිමිවියට පත් කාන්තාවක් සියදිවි නසා ගන්නා ආකාරය ඇසුරු කර ගනිමින් නිර්මාණය වූවකි. එය මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය යි. එම කෘතිය ඇසුරින් අපේක්ෂාහිමිවිය, බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි බලපාන ආකාරයත්, අපේක්ෂාහිමිවියේ ලක්ෂණ, එහි ස්වරූපය හා ඒ කෙරෙහි බලපාන අනෙකුත් සාධකත්, අපේක්ෂාහිමිවිය හේතුවෙන් ඇති වන මානසික අක්‍රමිකතා බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක ඇතිකිරීමේ ලා හේතු වන ආකාරයත් සාකච්ඡා කෙරෙයි. එබැවින් මෙය සාහිත්‍ය කෘතියක් අධ්‍යයනය කිරීමක් පමණක් නොව මනෝ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් ද වෙයි. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණය සාහිත්‍යමය හා මනෝ විද්‍යාත්මක අංශයකින් යුතු පර්යේෂණයක් වෙයි. මෙම පර්යේෂණය ගුණාත්මක පර්යේෂණයක් වේ. විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රමවේදය මත මෙම පර්යේෂණය අධ්‍යයනය කෙරෙණි. මෙහි දී ප්‍රයෝගික ගැටලුවකට විසඳුමක් සොයා යෑමක් නොව නව දැනුමක් නිර්මාණය වීමක් සිදු වන හෙයින් මෙය ශුද්ධ පර්යේෂණයක් බවට පත්වෙයි. මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වන්නේ ලියෝ ටෝල්ස්ටොයිගේ ඇතා කැරනිතා නවකතාවයි. ඇතා කැරනිතා නවකතාව ඇසුරු කර ගනිමින් එහි චරිත, සිද්ධි හා එම නවකතාවට පසුබිම් වූ සමාජ රටා ව කෙරෙහි ද අධ්‍යයනය කරමින් විමර්ශනාත්මක ක්‍රමවේදය මගින් මෙම පර්යේෂණය අධ්‍යයනයට ලක්කරයි. මෙම පර්යේෂණයේ න්‍යායාත්මක පසුබිම ගොඩනැගෙන්නේ මනෝවිද්‍යාව හා රුසියන් සාහිත්‍යය නමැති ක්ෂේත්‍රයන් දෙක සංකලනය කරමිනි. රුසියන් සාහිත්‍යය හා සමාජය සම්බන්ධයෙන් රචනා වී ඇති කෘති, හා අපේක්ෂාහිමිවිය හා සියදිවි නසාගැනීමේ චර්යාව ආදිය සම්බන්ධ ව සිදුකර ඇති මනෝ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් යන ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ඇසුරෙන් පර්යේෂණයේ න්‍යායාත්මක පසුබිම සකස් කරගන්නා ලදී. මනෝවිද්‍යාත්මක කරුණු නවකතාව සමග සන්සන්දනය කළ විට අපේක්ෂාහිමිවිය නමැති අපගාමී මනෝභාවය බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක ඇති කරලීම කෙරෙහි හේතු වන බව හඳුනා ගැනිණි. එමෙන් ම අපේක්ෂාහිමිවියේ ලක්ෂණ, එහි ස්වරූපය හා ඒ කෙරෙහි බලපාන සාධක, ඒ ඔස්සේ පුද්ගලයා මානසික අක්‍රමිකතාවන්ට පත් ව අවසානයේ බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි යොමු වන ආකාරයත් සාහිත්‍ය කෘතියක් ඇසුරෙන් නිරූපණය කළ හැකි බවට මෙම පර්යේෂණයෙන් පැහැදිලි විය. විශ්ව සාහිත්‍යයේ මෙවැනි කෘති සාහිත්‍ය ගවේෂකයන්ගේ අවධානයට තවදුරටත් යොමු විය යුතු අතර ඒ ඔස්සේ මෙම කෘති පිළිබඳ සාහිත්‍යමය පාර්ශ්වයෙන් සිදුකරන අධ්‍යයනයට පමණක් නොව විවිධ දෘෂ්ටිකෝණයන් ඇසුරෙන් පර්යේෂණ සිදු කර සාහිත්‍ය කෘතියක පවත්නා සැබෑ ගැඹුර අවබෝධ කරගැනීමට අවශ්‍යය ලබා ගත යුතු ය.

Frustration is a deviant mentality created within a person due to the collapse of expectations. As per the perspective of psychologists, it can develop up to a level of maltreatment to themselves and to society. The novel 'Anna Karenina' by Leo Tolstoy is created associating a suicidal incident of a frustrated woman. It discusses frustration and its effect on tragic social consequences, characteristics, and nature of frustration, and the manner of affecting mental irregularities which resulted from frustration in causing tragic social consequences. Accordingly, it is not limited to literary review but also a psychological study. Thus, the present study is enriched with both literary and psychological values. In this qualitative research, the data were collected through the analysis of the novel 'Anna Karenina' and the data were analyzed through content analysis. The theoretical background of the study is organized with secondary data such as Russian literary works and books written about the social and psychological studies conducted related to frustration and the discipline of suicide. The study's research philosophy will be underpinned by the assumption that the novel Anna Karenina provides a rich source of data for investigating the effect of frustration on social consequences. The research will also recognize the limitations of studying a single novel and acknowledge that the findings may not be generalizable to other contexts. Therefore, the study will aim to provide insights into the relationship between frustration and social consequences within the specific context of the novel. It is identified that the deviant mentality resulting from frustration promotes the occurrence of tragic social consequences through a comparative analysis of psychological factors and the novel. Further, it is identified that a literary work can demonstrate the characteristics of frustration, its nature, and the manner of directing a person towards a deviant mentality and finally tragic social consequences. Hence, the attention of literary explorers should be directed more towards such literary works in universal literature, and through that, it should be given space to comprehend the authentic depth of such literary studies with diverse perspectives.

හැඳින්වීම

විශ්ව සාහිත්‍යය යනු ලොව විශිෂ්ටතම සාහිත්‍ය නිර්මාණයන්ගේ සමස්ත එකතුවෙන් ගොඩනැගුනකි. සමාජයේ පවත්නා විවිධ සංසිද්ධි හා විවිධ සංස්කෘතික සංකල්ප ඇසුරු කරගනිමින් විශ්ව සාහිත්‍යය පෝෂණය වෙයි. විශ්ව සාහිත්‍යයේ වඩා සක්‍රීය සාහිත්‍යාංගයක් ලෙස නවකතාව හැඳින්විය හැකි වෙයි. මානව සමාජය ඇසුරු කර ගනිමින් පෝෂණය වූ නවකතාව, මානව හැඟීම් වඩා සජීවීව නිරූපණය කිරීමට සමත් කැඩපතක් ලෙස ගුණදාය අමරසේකර ඔහුගේ "නොසෙවුනා කැඩපත" කෘතියේ දී සඳහන්

කරයි. ඒ අනුව දේශපාලන, සමාජ, සංස්කෘතික, ආගමික ආදී වූ විවිධ සංකල්ප වස්තු විෂය කරගනිමින් නවකතා නිර්මාණය වී ඇති ආකාරය හඳුනාගත හැකි වෙයි.

අපේක්ෂාහිමිකාව නමැති මනෝභාවය කෝපය, බලාපොරොත්තු සුන් වීම, දැඩි හුදෙකලා බව නමැති සියලු චිත්තවේගයන් හේතුවෙන් ඇති වන අපගාමී හෙවත් සෘණාත්මක ප්‍රතිචාරයක් ලෙස සරල ව හැඳින්විය හැකි ය. මිනිසා ස්වභාවයෙන් ම අරමුණු පසුපස හඹා යාම නම ජීවිතයේ මූලික කාර්යයක් ලෙස සලකා කටයුතු කරයි. එහෙත් ඇතැම් අවස්ථාවන්හි පුද්ගලයාට එම අරමුණු හෝ නිෂ්ඨාවන් සපුරා ගැනීමට නොහැකි වන කල්හි පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිකාවට පත්වෙයි. "අපගේ වර්ගයා රටාවන් විවිධ අරමුණු සහ නිෂ්ඨාවන් ඔස්සේ මෙහෙයවනු ලබන බැවින් එවන් අරමුණු හෝ නිෂ්ඨාවන් සපුරා ගැනීමට නොහැකි වන කල්හි පුද්ගලයා ඉවිෂාහිමිකාවට පත්වීම නොවැලැක්විය හැකි තත්ත්වයකි" (විද්‍යාගම, 2010:63). කිසියම් අයෙකුගේ ශාරීරික හෝ මානසික ක්‍රියාකාරීත්වය ඇසුරෙන් ඇති වන තත්ත්වයන් බාහිර සමාජයට නිරාවරණය වන්නේ සමාජ ප්‍රතිවිපාක වශයෙනි.

අපේක්ෂාහිමිකාවට පත්වීම හේතුවෙන් මේ ආකාරයට මිනිසාගේ මානසික ක්‍රියා පිළිවෙත වෙනස් වීමට ලක්වන අතර ඒ අනුව ඇති වන සමාජ ප්‍රතිවිපාක වෙනස් වෙයි.

"ඇතා කැරනිතා" නවකතාව හුදෙක් රුසියානු සාර් පාලන සමයේ සමාජ, සංස්කෘතික, දේශපාලන පසුබිම පමණක් නොව රුසියානු රදල සමාජ භ්‍යන්තරයේ පවත්නා පුද්ගල සමාජ සබඳතා, ස්ත්‍රී-පුරුෂ මනෝභාවයන් සහ සමාජ පුරුෂාර්ථයන් ආදිය ද අවධානයට ගනිමින් රචනා වූවකි. ස්වකීය ජීවිතයේ දී තමාට අත්විඳීමට සිදු වූ ඇතැම් සිදුවීම් ද, තමා ඇසුරු කළා වූ පුද්ගලයන් ද ඇසුරු කර ගනිමින් රුසියානු රදල සමාජයේ පුරුෂාර්ථයන් විනිවිද යන ආකාරයට මෙම කෘතිය ලිය වී ඇත. කාන්තා මනෝභාවයන් ස්ත්‍රී-පුරුෂ සබඳතාවන්, විවාහ ජීවිතයේ අපේක්ෂාවන්, සමාජය ඉදිරියේ ගොඩනගන්නා වූ සමාජ ප්‍රතිරූපය සෑම මොහොතක ම ආරක්ෂා කර ගැනීමට දරන උත්සාහය හේතුවෙන් ස්වකීය හෘද සාක්ෂිය අබිමුඛ පුද්ගලයා පත් වන අසරණභාවය ආදී වූ මනෝවිද්‍යාත්මක කරුණු රැසක් මෙම නවකතාව ඇසුරෙන් ඉස්මතු වෙයි. අපේක්ෂාහිමිකාවට පත්වීමෙන් මිනිසාගේ චිත්ත භ්‍යන්තර මනෝභාවයන්හි ඇති වන සටහන් මූලික ව ඇතාගේ චරිතයන් ඇතැම් විට අනෙකුත් චරිතන් ඇසුරින් මෙම නවකතාවේ දී නිරූපණය වෙයි. ආත්ම භාෂණයන්, පරිකල්පනයන් හා සිහින ඇසුරෙන් පුද්ගල චිත්ත භ්‍යන්තරයේ ඇතිවන වෙනස්කම්, යථාර්ථවාදී චිත්ත අනුසාරයෙන් නිර්මාණාත්මක ව පරිකල්පනය කිරීමට මෙහි දී කතුචරයා සමත් ව ඇත.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

මෙම පර්යේෂණය සඳහා වෛද්‍ය සරත් පඬුවාවලගේ දූක ශෝකය හා විෂාදය (2019), වෛද්‍ය නිහාල් රංජිත් කළුපහනගේ මානසික ආකතිය (2012), සහ වෛද්‍ය නිහාල් රංජිත් කළුපහනගේ විෂාදය (2011) ආදී කෘති පරිශීලනය කෙරිණි. ඒ ඔස්සේ අපේක්ෂාහිමිකාව කෙරෙහි පුද්ගලයා පත් වීමට හේතු වන බාහිර හා අභ්‍යන්තරික සාධක, මානසික ආතතිය හා විෂාදයට පුද්ගලයා පත්වීමට බලපාන හේතු හඳුනා ගැනීමට හැක. එම කෘති මූලික වශයෙන් උපයෝගී කර ගනිමින් අපේක්ෂාහිමිකාවේ ස්වභාවය හා එහි ලක්ෂණ පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගත හැකි වේ. මීට අමතර ව රෝලන්ඩ් අබේපාලගේ සිග්මන්ඩ් ෆ්‍රොයිඩ්ගේ මනෝවිශ්ලේෂණවාදය (2018) කෘතිය මනෝවිශ්ලේෂණවාදී ප්‍රවේශයෙන් කෘතිය අධ්‍යයනයටත්, ආචාර්ය අභය බණ්ඩාරනායකගේ සියදිවි නසාගැනීමේ වර්ගාව වැළැක්වීම සහ මැදිහත් වීම (2018) නමැති කෘතිය ඇතා කැරනිතාගේ චරිත ස්වභාවය පවත්නා අපගාමී මානසික හා වර්ගාත්මක ලක්ෂණ විද්‍යාත්මක පසුබිමකින් අධ්‍යයනයටත් දායක කරගැනිණි.

රුසියානු සාහිත්‍යය හා ලියෝ ටෝල්ස්ටොයි නම් ලේඛකයා පිළිබඳ න්‍යායාත්මක තොරතුරු සපයා ගැනීමට ඩබ්ලිව්. ඒ. අබේසිංහගේ කෝල්ස්තෝයි තාගෝර් සහ ගාන්ධි කෘතිය, මිණිවත් පී. තිලකරත්නගේ රුසියානු සාහිත්‍ය හා වර්තමාන සිංහල නවකතාව හා කෙටිකතාව (2002) කෘතිය, සුනිල් විජේසිරිවර්ධනගේ ගිම්හානය යන්න ගිහින් - රජකමය රුසියානු කාව්‍යය (2020) කාව්‍යය සංග්‍රහය, උපාලි රත්නායකගේ පරිවර්තනයක් වන ඔක්තෝබර් රුසියානු විප්ලවයේ කතාව (2018) කෘතිය, ඒ.වී. සුරවීර විසින් පරිවර්තනය කළ ලියෝ ටෝල්ස්ටොයිගේ කලාව යනු කුමක්ද? (2008) කෘතිය, ලියනගේ අමරකීර්තිගේ මහා පුරුෂයෙකුට බිරිඳක්ව (2019) කෘතිය, සිරිල් සී. පෙරේරා විසින් පරිවර්තනය කළ

ටෝල්ස්ටෝයිගේ **යුද්ධය හා සාමය (1992)** කෘතිය, ආනන්ද අමරසිරිගේ **ටෝල්ස්ටෝයි ගෝකාන්තය (2003)** කෘතිය, ඩේවිඩ් තොම්සන්ගේ **නැපෝලියන්ගෙන් පසු යුරෝපය(1970)** කෘතිය, ගුණසිරි විරසිරිය **මහා සාහිත්‍යයාධරයෝ (2005)** කෘතිය සහ සමේලා රාජපක්ෂගේ **රුසියානු සාහිත්‍ය සමීක්ෂා (2021)** කෘතිය යන කෘති ඇසුරු කරගැනිණි. මෙම කෘති ඔස්සේ ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයිගේ ජීවන තොරතුරු හා ඔහුගේ ජීවන දර්ශනය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කෙරිණි. එහි දී ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයිගේ දේශපාලන සංකල්පයන් රඳළ සමාජය පිළිබඳ ඔහු සතුව පැවති ආකල්පය හඳුනාගත හැකිවිය. එම මතවාද ටෝල්ස්ටෝයි ඇතා කැරනිතා කෘතියේ වර්ත හා සමාජ සංසිද්ධි ඇසුරෙන් ඉස්මතු වෙයි. තව ද මෙම කෘති ඇසුරෙන් එකළ රුසියානු සමාජයේ ස්වභාවය, රුසියානු සමාජ ඉතිහාසය හා රුසියානු සමාජය තුළ කාන්තාවගේ භූමිකාව පිළිබඳ සමාජ විද්‍යාත්මක අවබෝධයක් ලබා ගැනිණි. නමුත් අපගාමී මනෝභාවයන් ද්විත්වයක් වන අපේක්ෂාහිමිකරුවන් සහ බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක යන්නෙහි ක්‍රියාකාරීත්වය සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් වන “ඇතා කැරනිතා” නවකතාව ඇසුරින් අධ්‍යයනය කිරීම යන්නෙහි යථෝක්ත කෘති මගින් අධ්‍යයනය කර නොමැත. එම පර්යේෂණ හිඬස පියවීම මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණයි.

පර්යේෂණ ගැටලුව

අපේක්ෂාහිමිකරුවන් ඇති වීම කෙරෙහි බලපාන අභ්‍යන්තර සාධක වශයෙන් බලාපොරොත්තු බිඳවැටීම, දැඩි ව ප්‍රතික්ෂේප වීම හා අරමුණු රහිත වීම ආදී සාධක හඳුනා ගත හැකි අතර එම අභ්‍යන්තර සාධකයන්ට අමතර ව බාහිර සාධකයන්ගේ බලපෑම ද මෙම අපේක්ෂාහිමිකරුවන් වර්ධනය වීමට හේතුවෙයි. දැනුම, අත්දැකීම්, ස්ත්‍රී/ පුරුෂභාවය, සමාජ තත්ත්වය ආදී වූ කරුණු එලෙස පුද්ගලයෙක් අපේක්ෂාහිමිකරුවයට පත්වීම කෙරෙහි බලපාන බාහිර සාධක වෙයි. මෙම බාහිර හා අභ්‍යන්තර සාධකයන්ගේ බලපෑම නිරන්තරයෙන් වර්ධනය වූ විට පුද්ගලයාගේ අපේක්ෂාහිමිකරුවය ක්‍රමික ව උත්සන්න වන ආකාරයක් දැක ගත හැකිය. එවැනි අවස්ථාවක දී විෂාදය, කාංසාව සහ මානසික ආතතිය ආදී මානසික ගැටලු එම පුද්ගලයා තුළ ඇති වේ. එම මානසික ගැටලු හේතුවෙන් නිරතුරුව ම පීඩනයට පත්වන පුද්ගලයා කෙරෙත් තම මානසික පීඩනය මුදා හැරීමක් ලෙසින් “බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක” හඳුනා ගත හැකිය. මෙහි දී ඇතැම් අය තමාට ම හානි සිදු කර ගැනීමට පෙළඹෙන අතර ඇතැමෙක් සමාජයට හානි කිරීමට පෙළඹෙයි. ඒ අනුව මෙහි පර්යේෂණ ගැටලුව වන්නේ එවැනි අභ්‍යන්තර මානසික තත්ත්වයන් හා ඒ කෙරෙහි හේතුවන බාහිර සමාජ සාධක රුසියන් සමාජ ඉතිහාසයත්, සංස්කෘතික පසුබිමත් ඇතා කැරනිතා කෘතිය ඇසුරෙන් ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි ඉස්මතු කර ඇති ආකාරය මූලික වශයෙන් අධ්‍යයනය කිරීමයි.

පර්යේෂණ අරමුණු

- මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ අපේක්ෂාහිමිකරුවන්, බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි පුද්ගලයා යොමුවීමට හේතුවන ආකාරය ඇතා කැරනිතා නවකතාව ඇසුරෙන් විමර්ශනය කිරීමයි.
- අපේක්ෂාහිමිකරුවයේ ලක්ෂණ, එහි ස්වරූපය, ඒ කෙරෙහි බලපාන බාහිර සාධක සහ කාංසාව, විෂාදය හා ආතතිය ආදී වූ මානසික තත්ත්වයන් බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක ඇති කිරීමෙහි ලා හේතු වන ආකාරය සාහිත්‍ය කෘතියක් ඇසුරින් නිරූපණය වන ආකාරය පරීක්ෂා කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ අනුඅරමුණු වශයෙන් හඳුනා ගත හැකි වෙයි.

පර්යේෂණ හිඬස

අපගාමී මනෝභාවයන් වන අපේක්ෂාහිමිකරුවන්, බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි බලපාන ආකාරය “ඇතා කැරනිතා” නවකතාව ඇසුරින් අධ්‍යයනය කිරීම මීට පෙර සිංහල සාහිත්‍යමය පර්යේෂණයක දී සිදු වී නොමැත. ඒ අනුව මනෝවිද්‍යාත්මක න්‍යායයන් ඇසුරෙන් සාහිත්‍ය කෘතියක් අධ්‍යයනයට ලක්

කිරීම මෙහි දී සිදුවෙයි. එබැවින් මෙතෙක් පැවති එම පර්යේෂණ හිඬුස මෙම පර්යේෂණය ඔස්සේ පූරණය වෙයි.

පර්යේෂණයේ වැදගත්කම

නූතනයේ මිනිස් සමාජය අධ්‍යයනය කිරීමේ දී අපේක්ෂාහිමිවිය බොහෝ බේදනීය තත්ත්වයන් ඇති වීමට හේතු වන බව පෙනී යයි. යාන්ත්‍රික දිවිපෙවෙතක් ගත කරන වත්මන් මිනිසාට ඇතැම් විට ස්වකීය මනෝභාවයන් නිසි පරිදි වටහා ගැනීමට නොහැකි වන අතර ඒ හේතුවෙන් ක්ෂණයෙන් ඇති වන මානසික වෙනස් වීම්වලට නිසි ලෙස මුහුණ දීමට ද නොහැකි වෙයි. මෙම පර්යේෂණය මගින් සාහිත්‍යය නිර්මාණයක් ඔස්සේ පුද්ගල මනෝභාවයන් සජීවීකරණයට ලක්වන ආකාරය අධ්‍යයනය කෙරෙයි. මෙම පර්යේෂණය හුදෙක් සාහිත්‍ය කෘතියක් අධ්‍යයනයට ලක්කිරීමක් පමණක් නොව පුද්ගල චිත්ත අභ්‍යන්තරය කෙරෙහි සිදු කරන මනෝවිද්‍යාත්මක ගවේෂණයක් ද වෙයි. එබැවින් මෙම පර්යේෂණය සාහිත්‍යයමය අධ්‍යයනයක් ලෙසින් ද මනෝවිද්‍යාත්මක අගයකින් ද වැදගත්කමකින් යුක්ත වූ පර්යේෂණයක් වෙයි. මේ අනුව මෙම පර්යේෂණය සාහිත්‍යයමය අධ්‍යයනකරුවන්ටත්, මනෝවිද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ අධ්‍යයනකරුවන්ටත් බෙහෙවින් වැදගත් පර්යේෂණයක් වේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණය ගුණාත්මක පර්යේෂණයක් වේ. විශ්ලේෂණාත්මක ක්‍රමවේදය මත මෙම පර්යේෂණය අධ්‍යයනය කෙරිණි. මෙහි දී ප්‍රයෝගික ගැටලුවකට විසඳුමක් සොයා යෑමක් නොව නව දැනුමක් නිර්මාණය වීමක් සිදු වන හෙයින් මෙය ශුද්ධ පර්යේෂණයක් බවට පත්වෙයි. මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වන්නේ ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයිගේ ඇතා කැරනිතා නවකතාවයි. ඇතා කැරනිතා නවකතාව ඇසුරු කර ගනිමින් එහි චරිත, සිද්ධි හා එම නවකතාවට පසුබිම් වූ සමාජ රටා ව කෙරෙහි ද අධ්‍යයනය කරමින් විමර්ශනාත්මක ක්‍රමවේදය මගින් මෙම පර්යේෂණය අධ්‍යයනයට ලක්කරයි. මෙම පර්යේෂණයේ න්‍යායාත්මක පසුබිම ගොඩනැගෙන්නේ මනෝවිද්‍යාව හා රුසියන් සාහිත්‍යය නමැති ක්ෂේත්‍රයන් දෙක සංකලනය කරමිනි.

එබැවින් මෙම පර්යේෂණයේ ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ලෙසින් අපේක්ෂාහිමිවිය, මානසික ආතතිය, කාංසාව, විෂාදය ආදී මානසික තත්ත්වයන් සම්බන්ධයෙන් රචනා වී ඇති මනෝවිද්‍යාත්මක කෘති හා රුසියානු සාහිත්‍යය, රුසියන් සමාජය, රුසියන් සංස්කෘතිය ආදිය සම්බන්ධයෙන් ලියවී ඇති කෘති අධ්‍යයනයට ලක්කරයි. එමෙන් ම ඒ සම්බන්ධ ව ලිය වී ඇති පුවත්පත් ලිපි, පර්යේෂණ ලිපි හා අන්තර්ජාල ලිපි ද මෙම පර්යේෂණයේ ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ලෙසින් යොදා ගැනෙයි. මෙම ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ඇසුරින් මෙම පර්යේෂණයේ න්‍යායාත්මක පසුබිම වඩාත් පුළුල් අයුරින් ගොඩනැගීමට අපේක්ෂා කරයි.

මෙය පූස්තකාල පරිහරණයෙන් සිදු කරන පර්යේෂණයක් වන හෙයින් මෙහි දී දත්ත රැස්කිරීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලි සකස් කිරීම, සිද්ධි අධ්‍යයන හා සම්මුඛ සාකච්ඡා ආදී ක්‍රම යොදා නොගැනේ. ගුණාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණයක් කිරීමට අපේක්ෂිතය. මනෝවිද්‍යාත්මක තත්ත්වයක් නවකතාවක සිද්ධි, චරිත ඔස්සේ නිරූපණය වී ඇති ආකාරය මෙහි දී අධ්‍යයනයට ලක්වන හෙයින් මෙම පර්යේෂණය පැහැදිලි පර්යේෂණයක් (Explanatory) වෙයි. ඒ අනුව ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වන ඇතා කැරනිතා නවකතාවේ ඇතාගේ චරිතය අපේක්ෂාහිමිවියට ලක්වන ආකාරයන් අවසානයේ ඒ හේතුවෙන් ඇති වන බේදනීය තත්ත්වය පිළිබඳත් සාකච්ඡා කිරීමත් මෙහි දී සිදු වෙයි.

සාකච්ඡාව

නවකතාව යනු, "ලේඛකයාගේ මනසේ චිත්‍රණය වන චරිත හා සිදුවීම් ඇසුරු කර ගනිමින්, අනුක්‍රමික ව ගොඩනැගී ඉදිරියට ගලා යන දීර්ඝ ගද්‍ය ආබාසනයක්" වශයෙන් සරල ව හඳුනා ගත හැකි ය. නවකතාව නමැති සාහිත්‍යාංගය වසර දෙදහසකට ආසන්න පරිපූර්ණ සහ අඛණ්ඩ ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියයි. "

බර්ට්‍රන්ඩ් විශ්ව කෝෂයේ සඳහන් වන පරිදි නවකතාව යනු, මානව ජීවිතය හරවත් ලෙස සකස් කිරීමට උපදෙස් දෙන්නා වූ, මානව ජීවිතය අසුරුව ආකාරයෙන් ලිඛිත මාර්ගයෙන් නිරූපණය කරන ප්‍රබන්ධ කතා ශෛලියකි. නවකතාව නමැති සාහිත්‍යාංගය සතු ප්‍රබලත්වය හා විචිත්‍රත්වය හේතුවෙන් නවකතාව පිළිබඳ බොහෝ දෙනා විවිධ නිර්වචන සපයා ඇත.

“නවකතාව වූ කලී තාත්වික වාර්තාවක් නොව යථාර්ථ නිර්මාණයකි” (මාගම්මන, 1998:17).

“නවකතාව යනු, ඇසට පෙනෙන දේ කනට ඇසෙන දේ වාර්තා කිරීමේ විධි ක්‍රමයක් නොවේ.

එය ඇසට පෙනෙන තතු විනිවිද, ඒ තතුවලට පිටුපසින් ඇති සැබෑ සාරය කරා කිමිදෙන්නා වූ ඥාන ගවේෂී මාර්ගයකි” (ගම්ලත්, 1995:78).

මේ අනුව ලොව විවිධ සමාජ සංස්කෘතීන් හා දේශපාලන මත එක් කර ගනිමින් විවිධ රටවල නවකතා ශාන්ත ගොඩනැගිනි. ඒ අයුරින් ගොඩනැගුනු සාහිත්‍යය ශාන්තයක් ලෙස රුසියානු සාහිත්‍යය හැඳින්විය හැකි වේ. රුසියන් සාහිත්‍යය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන විට රුසියාවේ සමාජීය හා දේශපාලන ඉතිහාසය ආසන්න වශයෙන් ශතක එකොළහක් පමණ ඈත අතීතයකට දිව යන්නක් බව පෙනී යයි. එහෙත් රුසියන් සාහිත්‍යය ඉතිහාසයට හිමි වන්නේ දශක හතක, අටක තරම් වූ කෙටි ඉතිහාසයකි. එලෙස පැරණි රුසියාවේ ව්‍යාප්ත වී පැවති ජන ගායනා විශේෂයක් ලෙස “කල්කි” නම් ජනගායනා හැඳින්විය හැකි ය. එම ගායනා නිර්මාණය වූයේ නොයෙක් වීර ක්‍රියා සිදු කළ විවිධ ජන වර්ගයන්ට අයත් වූ ස්ත්‍රීන් හා පුරුෂයන් වර්ණනාවට ලක්කරමිනි (රාජපක්ෂ, 2021). “බ්ලිනි” නමින් හැඳින් වූ විනාවක් වැනි තත් සහිත භාණ්ඩයක් ද වාදනය කරමින් ගායනයේ යෙදෙන රසාන්මක ගීතමය වීරකතා විශේෂයක් ද රුසියන් ජන සාහිත්‍යයේ දී හමු වෙයි (තිලකරත්න, 2002). 19 වැනි ශතවර්ෂය වන විට ලෝක සාහිත්‍යය වඩා ගැඹුරු හා පුළුල් මාවතකට පිවිසීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රුසියන් සාහිත්‍යය වඩා යථාර්ථවාදී ප්‍රවේශයකට ප්‍රවිෂ්ට වන්නට විය. ලියෝ ටෝල්ස්ටොයි (1828-1910) නමැති සාහිත්‍යධරයා ද මෙම කාල සීමාවේ රුසියන් සාහිත්‍යය වංශයේ බිහි වූ දැවැන්ත වර්තයක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය.

ටෝල්ස්ටොයිගේ විනිවිද දක්නා මහා ඥානයට රුසියාවේ බොහෝ සමාජ කාරණාවන්හි යථාර්ථය පෙනී ගියේය. ඒ ඔස්සේ ටෝල්ස්ටොයි රුසියානු සමාජයත්, රුසියන් ඉතිහාසයත් තම සාහිත්‍යකරණයට ගොනු කර ගත්තේය.

“ටෝල්ස්ටොයි කලාකරුවෙකු වශයෙන් ද චින්තකයෙකු හා දේශකයෙකු වශයෙන් ද මුළු මහත් ප්‍රථම රුසියානු විප්ලවයේ විශේෂිත ඓතිහාසික ලක්ෂණයන්, එහි ශක්තිය හා අශක්තිය විස්මය ජනක විශදතාවකින් යුතු ව තම කෘති තුළ මුර්තිමත් කළේ ය” (ගම්ලත්, 1996:46).

ලියෝ ටෝල්ස්ටොයිගේ ඇතා කැරනිතා කෘතිය ඔහුගේ නවකතා අතුරින් පළමු යථාර්ථවාදී නවකතාව ලෙස හඳුනාගත හැකි වේ. මෙම නවකතාව ප්‍රකාශයට පත්වන්නේ 1878 වර්ෂයේ දී ය. කොටස් අටකින් යුතු මෙම නවකතාව ප්‍රේමය, විවාහය, රුසියානු රදල සමාජය, ආගමික පසුබිම, ග්‍රාමීය ගොවි ප්‍රජාව හා ප්‍රංශ අනුකාරක රුසියන් නාගරික ජන ජීවිතය යන අංශ සියල්ල ම එක්කර ගනිමින් රචනා වූ නවකතාවකි. “ඇතා කැරනිතා” නම් රුසියානු රදල කාන්තාව තම විවාහක සැමියාගෙන් ඇ අපේක්ෂා කළ ප්‍රේමය නොලැබීම හේතුවෙන් “රොන්ස්කි” නමැති තරුණ හමුදා නිලධාරියා හා පෙම් සබඳතාවක් ඇතිකරගනී. ඉන් අනතරුව ඇ තම විවාහ දිවිය අතහැර තම පෙම්වතා වෙත යයි. එහිදී තම දරුවාගෙන් වෙන් වීමත්, සමාජ අපවාදයන්ට ලක් වීමත්, තමා රොන්ස්කි කෙරෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රේමය නොලැබීමත් හේතුවෙන් ඇතා අපේක්ෂාහිඟත්වයට පත්වන අතර අවසානයේ ඇය සියදිවි නසා ගැනීමට පෙළඹෙයි.

මනෝ විද්‍යාවේ දී අපේක්ෂාහිඟත්වය නමැති මනෝභාවය කෝපය, බලාපොරොත්තු සුන්වීම, දැඩි හුදෙකලා බව නමැති සියලු චිත්තවේගයන් හේතුවෙන් ඇති වන අපගාමී ප්‍රතිචාරයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි වෙයි.

“In psychology, frustration is a common emotional response to opposition. Related to anger and disappointment, it arises from the perceived resistance to the fulfillment of individual will ” (A MEMBER OF THE STANDS4 NETWORK, 2022).

එක්සත් ජනපද වෛද්‍ය පුස්තකාලයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති නිර්වචනයට අනුව අපේක්ෂාහිමිවීම යනු අවහිර කිරීම, බාධා කිරීම, බලාපොරොත්තු සුන්වීම හෝ පරාජය වීම හේතුවෙන් ඇති වන අභිප්‍රේරණකාරී ස්වභාවය හෝ බලපෑම්කාරී තත්ත්වයයි.

“The motivational and/or affective state resulting from being blocked, thwarted, disappointed or defeated. U.S. National Library of Medicine” (A MEMBER OF THE STANDS4 NETWORK, 2022).

ඒ අනුව අවබෝධ වන්නේ පුද්ගලයා අරමුණු කර ගත් කිසියම් ඉලක්කයක් සපුරා ගැනීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් හෝ අපේක්ෂිත කරුණු ඉටු නොවී ම ආදී තත්ත්වයන් මෙලෙස පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවීමට පත්වීමට මුල් වන බවයි. සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළ පුද්ගලයා විවිධ ප්‍රේරණ හෙවත් අවශ්‍යතාවන් සම්පූර්ණ කර ගැනීමට ක්‍රියා කරයි. එහි දී විවිධ ආකාරයේ දුෂ්කරතාවන්ට ඔහුට මුහුණ දීමට සිදුවෙයි. මෙසේ ඇති වන දුෂ්කරතාවන් පුද්ගලයාගේ අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා ඇති වන විවිධාකාරයේ බාධාවන් ලෙස හඳුනාගත හැකි වෙයි. ඒ ආකාරයට පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවීමට පත්කරලීමට හේතුවන බාධාවන් ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් තුනකට වර්ග කළ හැකි වේ. එනම්,

- පාරිසරික බාධක (*Environmental Difficulties*)
- පෞද්ගලික බාධක (*Personal Difficulties*)
- සංඝටන බාධක (*Conflict Difficulties*) නමැති බාධා ත්‍රිත්වයයි.

ඒ අනුව පුද්ගලයා තම අරමුණු, අපේක්ෂාවන් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා දරන උත්සාහවල දී විවිධ දුෂ්කරතා ඇති වන ආකාරය හඳුනාගත හැකිවෙයි. එම දුෂ්කරතාවන් ඇතැම් විට පුද්ගලයාගේ අභ්‍යන්තර මානසික ගැටලු ලෙස පැන නගින අතර ඇතැම් විට බාහිර සමාජයෙන් ද එල්ල වෙයි. එවැනි බාධාවන් හේතුවෙන් තම බලාපොරොත්තු, අපේක්ෂාවන් බිඳ වැටුණු විට පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවීමට පත් වන බව මේ අනුව අවබෝධ කර ගත හැකිවේ. පුද්ගලයාට සිය අවශ්‍යතාවන් ඉටු කර ගැනීමේ දී විවිධ ආකාරයේ පාරිසරික බාධාවන්ට මුහුණ දීමට සිදු වේ. එම පාරිසරික ගැටලු ඇති වීම කෙරෙහි හේතු වන්නේ එම පුද්ගලයා ජීවත් වන පරිසරය හා සමාජය බව මනෝවිද්‍යාඥයෝ පෙන්වා දෙති. සමාජයේ සහ පරිසරයේ බලපෑම නිසා ඇති වන දුෂ්කරතා හැරුණුවිට පුද්ගලයාගේ පෞද්ගලික දුෂ්කරතාවන් ද ඔහුගේ අවශ්‍යතාවන් ඉටු කර ගැනීමට බාධා පමුණුවන අවස්ථා බොහෝ ය. සංඝටන බාධක විශේෂයෙන් ඉස්මතු වනුයේ ප්‍රේරණ දෙකක් හෝ වැඩි ප්‍රමාණයක් එකවර සන්තර්පණය කර ගැනීමට උත්සාහ ගන්නා අවස්ථාවල දී ය. මෙවැනි අවස්ථාවල දී පුද්ගලයා තමා තෝරා ගත යුතු වන්නේ කුමන විකල්පය ද යන ගැටලුවට මැදි වෙයි. මෙවැනි බාධාවන් හේතුවෙන් තම බලාපොරොත්තු, අපේක්ෂාවන් බිඳ වැටුණු විට පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවීමට පත් වන බව මේ අනුව අවබෝධ කර ගත හැකිවේ.

අපේක්ෂාහිමිවීම හේතුවෙන් පුද්ගලයා තුළ ඇතිවන ප්‍රධාන මානසික තත්ත්වයන් ලෙස කාංසාව, විෂාදය හා ආතතිය හඳුනාගත හැකි වෙයි. කාංසාව නමැති මනෝභාවය පුද්ගලයාගේ මානසික අභ්‍යන්තරයේ ඇති වන අප්‍රසන්නකාරී තත්ත්වයක් හේතුවෙන් ඇති වන්නක් ලෙසින් සරල ව හැඳින්විය හැකි වෙයි. පුද්ගලයා තුළ ඇති වන මානසික අසහනය, කනස්සල්ල ආදී හැඟීම් මෙම මානසික තත්ත්වය වඩාත් උත්සන්න වීම කෙරෙහි සෘජුව ම බලපායි.

“Anxiety is your body’s natural response to stress. It’s a feeling of fear or apprehension about what’s to come. The first day of school, going to a job interview, or giving a speech may cause most people to feel fearful and nervous” (holland, 2020).

සෑම පුද්ගලයෙක් ම තම ජීවිතයේ කවර හෝ අවස්ථාවක දී කාංසාව අත්විඳ ඇති බව මනෝවෛද්‍යවරු ප්‍රකාශ කළ ද ඔවුන් වැඩිදුරටත් ප්‍රකාශ කරන්නේ ඒ හේතුවෙන් පුද්ගලයාගෙන් දිස්වන බාහිර ලක්ෂණ අදාළ පුද්ගලයා මත හා ඔහුගේ කාංසාවේ ප්‍රබලත්වය මත එකිනෙකාට වෙනස් වන බවයි. මේ හේතුවෙන් පුද්ගලයා තුළ වර්යාත්මක වෙනස්වීම්, මානසික වෙනස්වීම් හා ශාරීරික වෙනස්වීම්

ඇතිවන ආකාරය හඳුනාගත හැක. විෂාදය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ මානසික රෝගී තත්ත්වයකි. මෙම මානසික රෝගී තත්ත්වය මානසික අවපීඩනය ලෙසින් ද හැඳින්වෙයි. විෂාදය අපේක්ෂාහිමිවිය හේතුවෙන් ඇති වන ප්‍රබල මානසික ගැටලුවක් වේ.

“Depression is a common mental disorder. It is characterized by persistent sadness and a lack of interest or pleasure in previously rewarding or enjoyable activities” (WHO, 2020).

කිසිවෙක් දීර්ඝ කාලයක් මුළුල්ලේ නිෂේධනීය ආකල්පයන්ගෙන් පීඩා විඳින්නේ නම් එය විෂාදය නමැති රෝගී තත්ත්වය ලෙස හඳුනාගත හැකි වෙයි. විෂාදයෙන් පෙළෙන්නන් බොහෝ විට කාංසාවෙන් පෙළීමේ රෝග ලක්ෂණ ද පෙන්වනු ලබයි. ඇමෙරිකාවේ වෛද්‍ය සංගමය (*American Psychiatric Association*) මගින් ප්‍රකාශ කරන අන්දමට කාන්තාවන් පිරිමින් මෙන් දෙගුණයක් විෂාදයට භාජනය වෙති. එමෙන් ම සමස්ත කාන්තා ජනගහනයෙන් 20%ක් ද, සමස්ත පිරිමි ජනගහනයෙන් 10%ක් ද තම ජීවිත කාලය තුළ තදබල විෂාදයෙන් පෙළීමේ අවදානමක් පවතින බව ද එහි සඳහන් වේ. විෂාදයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයකුට ඇතිවන තවත් මානසික අක්‍රමිකතාවක් වශයෙන් **භ්‍රාන්තීන් (Hallucinations)** හා **මෝහයන් (Delusions)** හඳුනාගත හැකි වෙයි.

“භ්‍රාන්තීන් හා මෝහයන් පොදුවේ සයිකෝෂීය රෝග ලක්ෂණ (*Psychotic Symptoms*) ලෙස හඳුන්වන නිසා පොදුවේ එම රෝග ලක්ෂණ සහිත තදබල විෂාදය, සයිකෝෂීය විෂාදය ලෙස හඳුන්වනු ලබයි” (කළුපහන, 2011:35).

මීට අමතර ව දරු ප්‍රසූතියේ දී ඇති වන ශාරීරික වේදනාව, බිය, වෙහෙසකාරී බව ආදී කරුණු හේතුවෙන් ඇතැම් මව්වරුන් ද පශ්චාත් විෂාද තත්ත්වයට පත්වන බව වැඩි දුරටත් මනෝවෛද්‍යවරු සඳහන් කරති. මෙය පශ්චාත් ප්‍රසව මානසික අවපීඩනය (*Postpartum Depression*) නම් වේ.

“Postpartum depression (PPD) is a complex mix of physical, emotional, and behavioral changes that happen in some women after giving birth (Debra Fulghum Bruce, 2020).”

කැතේඩියානු ජාතික කායික වෛද්‍යවරයකු වන හන්ස් සෙල්යේ (*Hans Selye*) මානසික ආතතිය නිර්වචනය කරනු ලබන්නේ “ඕනෑම පීඩාකාරී අභියෝගයකට පුද්ගලයාගේ ශරීරයේ ඇති වන ප්‍රතික්‍රියාවක්” යනුවෙනි. ආතතිය සමග බිය, සැකය, වෙහෙස, ආයාසය යන මානසික තත්ත්වයන්ද සම්බන්ධ වන අතර බව ඥානදාස පෙරේරාගේ **දර්ශනය හා මනෝවිද්‍යා ලිපි** (2019) කෘතියේ සඳහන් වෙයි. ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් ටෙන්ෂන් (*Tension*) ලෙස හැඳින්වෙන්නේ ද මෙම ආතතිය බව **මනෝවිද්‍යා විමර්ශන** (2005) කෘතියේ දී දයා එදිරිසිංහ පෙන්වා දෙයි. එදිනෙදා ජීවිතයේ දී, පුද්ගලයන් ඔවුන්ගේ ජීවිතයේ ඇති වන ප්‍රධාන වෙනස්වීම් (*Major Life Changes*) හේතුවෙන් සහ නිවසේ දී හෝ බාහිර සමාජයේ දී ඔවුනට මුහුණපෑමට සිදු වන දුෂ්කරතාවන් (*Daily Hassels*) හේතුවෙන් මානසික ආතතියට පත්වෙයි.

සමාජ ප්‍රතිවිපාක යන්නෙන් අදහස් වන්නේ මානසික ක්‍රියාකාරීත්වය හමුවේ පුද්ගලයාගෙන් ප්‍රකාශය වන බාහිර සමාජ හැසිරීම් වේ.

“Social behavior is behavior among two or more organisms within the same species, and encompasses any behavior in which one member affects the other. This is due to an interaction among those members” (wikipedia, Social behavior, n.d.).

මෙම සමාජ ප්‍රතිවිපාකයන්ගේ ආකාර කිහිපයක් දක්නට ලැබෙයි. අපේක්ෂාහිමිවිය හේතුවෙන් ඇති වන මානසික ගැටුම් ඇතැම් පිරිස් ධනාත්මක සමාජ ප්‍රතිවිපාක ලෙස සමාජයට මුදාහරියි. එවැනි අවස්ථාවල දී සාහිත්‍ය නිර්මාණ, ගෘහ නිර්මාණ, සිනමා නිර්මාණ, සිතුවම් වැනි කලාත්මක අංග ඔස්සේ

තම සන්නාන ගත හැඟීම් මුදාහැරීමට අවකාශය පුද්ගලයාට ලැබෙයි. එසේ වුව ද ඇතැම් පිරිස් අපේක්ෂාහිමිවිය හේතුවෙන් ඇති වන තම මානසික පීඩනය සමාජ ප්‍රතිවිරෝධී ක්‍රියාවන් ලෙසින් මුදාහරින අවස්ථාවන් ද පවතියි. දැඩි ලෙස අපේක්ෂාහිමිවියට පත් වන ඇතැම්හු සමාජයට වෛර කිරීමට පෙළඹෙන අතර ඒ හේතුවෙන් ප්‍රචණ්ඩකාරී භයානක තත්ත්වයන් කරා ඔවුන් යොමු වෙයි. මේ අතර ඇතැම් පිරිස් සමාජයෙන් ඇත් වෙමින් හුදෙකලා ව සිටින අතර එවැනි තත්ත්වයන්වල දී සියදිවි නසා ගන්නා අවස්ථාවක් දක්වා එම මානසික පීඩනය වර්ධනය වීමට හැකියාව ඇත. ඒ අනුව සමාජ ප්‍රතිවිපාක යනු තමා තුළ ඇති වන ආතතීන්, විත්තවේගයන් බාහිරට මුදා හරින ක්‍රමවේදයක් ලෙස සරල ව අර්ථ නිරූපණය කරගත හැකිවෙයි. ජීවිතහරණය හෙවත් සියදිවිනසා ගැනීමේ වර්ගය (Suicidal Behaviour) බොහෝ අවස්ථාවල ඉස්මතුවන්නේ විෂාදතාවට පත් වූ අයගෙනි.

“Suicidal behavior includes suicidal ideation (frequent thoughts of ending one's life), suicide attempts (the actual event of trying to kill one's self), and completed suicide (death occurs). Suicidal behavior is most often accompanied by intense feelings of hopelessness, depression, or self-destructive behaviors (parasuicidal behaviors). (Kathryn Castle PhD, 2007).”

එවැනි පුද්ගලයන් පමණක් නොව අන්තර් පුද්ගල සබඳතා බිඳවැටී සමාජයේ අසරණ වූ හුදෙකලා වූ පිරිස් ද මෙවැනි තත්ත්වයන්ට පත්වෙයි. තමා ගැටෙන සමාජයෙන් එල්ල වන පීඩනය හමුවේ ද ඇතැම් අය සියදිවි නසා ගැනීමේ වර්ගයට යොමුවෙයි.

නවකතාවේ ප්‍රධාන චරිතය වන “ඇනා කැරැනිනා” යනු රුසියානු රඳල සමාජයේ ප්‍රභවරියක වන අතර, නවකතාව ආරම්භයේ දී ඇගේ චරිතය පාඨකයා ඉදිරියට පැමිණෙන්නේ චරිතවත් කාන්තාවක ලෙසිනි. තරුණ බිරිඳක වන ඇනා තම සොහොයුරා වෙනුවෙන් මොස්කව් නුවරට පැමිණි පසු සැමවිට ම ආවර්ජනා කරන්නේ “සෙරෂා” නම් ඇගේ කුඩා පුත්‍රයා මිස ඇගේ ප්‍රතාපවත් රඳල ස්වාමියා නොවෙයි.

“ඔව්, සිටුදේවියත් මාත් දිගට ම කතා කර කරයි ආවේ. මා මගේ පුතා ගැනත් ඇ ඇගේ පුතා ගැනත් කතා කළා” (යාපා, 2016:64).

ඇය වැනි තරුණ සුන්දර කාන්තාවක් තම ස්වාමියාගෙන් වෙන් වීම එතරම් සැලකිල්ලට නොගෙන දරුවාගෙන් වෙන් වීම පමණක් බැරැරුම් කොට සලකයි. එයට හේතුව ඔවුන්ගේ විවාහක බැඳීම රැඳී ඇත්තේ දරුවා මත පමණක් වන බැවිනි. තරුණ කාන්තාවක ලෙස ඇනා අපේක්ෂිත ආශාවන් ඇය වටා පවත්නා බාහිර සමාජය තුළ එනම් කුටුම්භය තුළ සාක්ෂාත් නොවෙයි. එවිට ඇය ස්වකීය කුටුම්භය තුළ තම සතුට සොයා ගන්නේ සෙරෂා කෙරෙනි. මෙවැනි තත්ත්වයන් දිගු කාලයක් පැවතීම පුද්ගලයා තමා කෙරෙහි කනස්සල්ලට පත් වීමට හේතු වෙයි. මෙවැනි තත්ත්ව පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවියට පත් වීමට හේතු වන බාහිර සාධකයක් වන පාරිසරික සාධක (*Environmental Difficulties*) ලෙස හඳුනා ගත හැකි වෙයි (විද්‍යානගමගේ, 2010:64). ක්‍රිස්තියානි ආගමික දර්ශනයත්, රුසියානු රඳල සමාජ සංස්කෘතියත් වඩා ඉහළින් අගයන පුද්ගලයකු වන කැරැනින් සිටුවරයා පුද්ගල සබඳතා තුළ පවත්නා මානුෂීය පාර්ශ්වය කෙරේ අවධානයකින් පසු වන්නෙක් නොවන අතර ඒ හේතුවෙන් විවාහ ජීවිතය පවා ඔහු සලකන්නේ හුදෙක් යුතුකම් හා වගකීම් මත ගොඩනැගුනක් ලෙසිනි. ඇනාට වඩා වයසින් වැඩිමහල් හා අත්දැකීම් ඔස්සේ මුහුණු ගොස් සිටින පුද්ගලයකු වන ඇලෙක්සි ඇලෙක්සැන්ඩ්රොවිච් සමාජය ඉදිරියේ ස්වකීය ගෞරවය සහ ප්‍රභූත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීමට සෑම විට ම ප්‍රබල උත්සාහයක් දරන්නෙකි. නමුත් ඇනා විවාහයේ ගෞරවනීය පාර්ශ්වය සේ ම, ප්‍රේමණීය අන්තය ද අපේක්ෂා කරන්නියකි.

මොස්කව් නුවර සිට පැමිණෙන ඇනාට තම සැමියා දුටු විට ඇතිවන්නේ නොරිස්සුම් සහගත සිතුවිල්ලකි. ඔහුගේ ශාරීරික ලක්ෂණ හා ඔහුගේ මුහුණෙන් පිළිබිඹු වන ඉරියව් ඇනා තුළ නොසන්සුන් බවක් ඇති කරයි. පෞද්ගලික බාධක ද පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවියට පත් කරලීම කෙරෙහි හේතු වන බාහිර සාධක ලෙස හඳුනාගත් තවත් එක් සාධකයකි (විද්‍යානගමගේ, 2010:65). මෙහි දී පුද්ගලයාගේ

අපේක්ෂා කරන අරමුණත් ඔහුගේ සැබෑ ජීවන මට්ටමත් අතර විශාල පරතරයක් පවතියි. ඒ හේතුවෙන් පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවියට පත්වන බව පිළිගැනෙයි. තරුණියක ලෙසින් ඇතා අපේක්ෂා කරන ප්‍රේමය සහ විවාහ ජීවිතයත් ඇගේ සැබෑ ජීවිතයේ ප්‍රේමය සහ විවාහ ජීවිතයත් අතර පවතින්නේ විශාල පරතරයකි. රොන්ස්කි සැමවිට ම ස්වකීය අභිමානය සහ නිදහස පිළිබඳ දැඩි ව අදහස් දැරූ පුද්ගලයෙකි. රුසියානු සමාජයේ දී කිසියම් තරුණියකට ආලය කර බලාපොරොත්තු සුන් කර ගන්නා තරුණියක් සමාජයේ සිනහවට නතු වෙයි. නමුත් විවාහක ස්ත්‍රියක් කෙරෙහි ලුහුබැඳ ඇයගේ ප්‍රේමයට ලක් වී, ඇය පරපුරුෂ සේවනය කෙරෙහි පෙළඹවීමට උත්සාහ කරන තමා කිසි දිනෙක මෙම සමාජයේ සිනහවට භාජන නොවිය හැකි යැයි ඔහු විශ්වාස කළේය. රොන්ස්කිගේ මෙම විශ්වාසයත් මගින් ටෝල්ස්ටෝයි රුසියානු රඳල සමාජයේ ආටෝපය පිටුපස සැඟව පවත්නා අඳුරු බව ඉස්මතු කරයි.

ස්වකීය විවාහ ජීවිතයේ දී තමාට අහිමි වූ සුබ විහරණය රොන්ස්කිගෙන් ලබා ගැනීමට උත්සහ දැරීම හේතුවෙන් අවසානයේ දී ඇතා කැරනිතා ගැබ්නියක් බවට පත්වෙයි. මනෝවිද්‍යාත්මක පාර්ශ්වයෙන් මෙවැනි අවස්ථාවන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ විට අවබෝධ වන කරුණ නම් මෙම තත්ත්වයේ දී කාන්තාවක් ශාරීරික ව තමා සිටින තත්ත්වය සහ සමාජීය වශයෙන් තමාට ඇති විය හැකි ගැටලු හේතුවෙන් මානසික ව පීඩාවට පත්වන බවයි. තම නීත්‍යානුකූල සැමියා ඉදිරියේ තමා වරදක් සිදුකළා යැයි ඇති වන හැඟීමත්, තමාගේ පෙම්වතා ඉදිරියේ තමන් දැඩි අසරණභාවයට පත් වීමත් හේතුවෙන් කාන්තාවක් විශාල වශයෙන් අපේක්ෂාහිමිවියටත්, කලකිරීමටත් පත්වන බව මනෝ විද්‍යාත්මක ව තහවුරු වෙයි. ඇතාගේ මුහුණෙන් පිළිබිඹු වන සුදුමැලි ස්වභාවයත්, හිස පහළට හෙළා සිටින ආකාරයත් ඇය මානසික ව කොතෙක් පීඩනයකින් පසු වන්නේ ද යන්න බාහිරව පිළිබිඹු කරයි. එපමණක් නොව මෙහි දී බාහිර සමාජයෙන් තමාට ඇති වන පීඩනයත්, තමන්ගේ සැමියාගෙන් තමාට ඇති වන දෝෂදර්ශනයත්, තමන්ගේ ආදරණීය පුත්‍රයා තමා ප්‍රතික්ෂේප කරා වි යැයි ඇතාට පවතින බියත් ඇය තවදුරටත් මානසික වශයෙන් පීඩනයටත් කම්පාවටත් පත් කරලීමට හේතු වෙයි. මෙවැනි තත්ත්වයන් පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවියට පත් කරලීම කෙරෙහි හේතු වන බාහිර පරිසර සාධක වශයෙන් හඳුනාගත හැකි වෙයි (විද්‍යානමගේ, 2010:64). මෙහි පවත්නා විශේෂත්වය වන්නේ ඇතා අපේක්ෂාහිමිවියට පත් කරලීමට හේතු වන පරිසර සාධක කෙරෙහි ඇයට විසුක්ක වීමට නොහැකි වීමයි. මෙහි දී ඇතාට තමා වෙසෙන රුසියානු රඳල සමාජයෙන් ද, තමාගේ නීත්‍යානුකූල සැමියාගෙන් ද, ආදරණීය පුත්‍රයාගෙන් ද චෝදනාවට නොහැකි වන අතර එම නොහැකියා ව ඇය තව තවත් පීඩනයට පත් කරයි.

ඇතා රොන්ස්කි හේතුවෙන් ගැබ් ගැනීමට ලක් වූ පසු ඇලෙක්සි ඇලෙක්සැන්ඩ්රොවිච්ගෙන් වෙන් ව තමා වෙත පැමිණෙන ලෙස රොන්ස්කි සිදු කරන ලද ඉල්ලීමට ඇතාට එකඟ වීමට නොහැකි වන්නේ ඇගේ පුතු සෙරෂා හේතුවෙනි. ආරම්භයේ දී සඳහන් කළාක් මෙන් ඇතාගේ හා ඇලෙක්සිගේ විවාහයේ එකම ජීවය බවට පත්වන්නේ ඔවුන්ගේ දරුවා වන සෙරෂා ය.

“සිය පියාණන් අතහැර දමා යන මෑණියන් ගැන ඇතිවිය හැකි
ඔහුගේ වෛතසික ස්වභාවය ගැන කල්පනා වූ විට ඇය තුළ ඇති
වූ හිතිය කෙතරම් මහත් දැයි කිවහොත් ‘පුත්‍රයා’ යන වචනය
පවසන්නට පවා ඕ බිය වූවාය” (යාපා, 2016:197).

තමා බෙහෙවින් ආදරය කරන තම දරුවා ඇතා කෙරෙහි වෛරයක්, කලකිරීමක් ඇති කරගනු ඇතැයි යන බියෙන් ඇය දැඩි ව පීඩනයට පත් වූ බව මේ අනුව පෙනී යයි. ඇතා එක් අතකින් තමාගේ පෙම්වතාගේ ප්‍රේමයත්, අනෙක් අතින් තම දරුවා කෙරෙහි වන මාතෘ හැඟීමත් අතර දෝලනයකට ලක්වෙයි. මෙවැනි තත්ත්වයක දී ඇති වන්නේ පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවියට පත් කරලීමට හේතු වන බාහිර සාධකයක් වන සංසතට බාධකයකි (විද්‍යානමගේ, 2010:67). ඇයට තම දරුවා සහ පෙම්වතා යන දෙදෙනා අතරින් එක් අයෙක් තෝරා ගැනීමට සිදු වී ඇත. මෙහි දී කවර විකල්පය කෙරෙහි යොමු වූව ද තමා අත්හැර දැමූ විකල්පය කෙරෙහි පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවියට පත් වන බව මනෝවිද්‍යාඥයන් පෙන්වා දෙයි. ඇතා කැරනිතාගේ චරිතය අධ්‍යයනයේ දී මේ බව මනාව ඉස්මතු වන අතර ඒ අනුව පෙනී යන්නේ ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි මෙම කෘතිය රචනා කිරීමේ දී හුදෙක් උපකල්පිත සංසිද්ධීන් කෙරෙහි පමණක් නොව මනෝවිද්‍යාත්මක සංකල්ප කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කරමින් චරිතවල හැසිරීම ගොඩනගා ඇති බවයි.

දරු ප්‍රසූතියෙන් පසු ඇතාගේ හැසිරීම ඉතා ප්‍රබල ව වෙනසකට ලක්වන අතර, ගැහැණියකගේ කායික වෙනස්වීම්වලට අනුව ඇතුළු ඇති වන මානසික අභ්‍යන්තරික වෙනස්වීම් ඉතා සියුම් අයුරින් ඒ අනුව නවකතාව ඔස්සේ ඉස්මතු වෙයි (Debra Fulghum Bruce, 2020). මෙම සිදුවීම වඩාත් යථාර්ථවාදී වීම උදෙසා ඇතාගේ වෙනස්වීම් බාහිර පුද්ගලයන්ගේ දෘෂ්ටිය ඇසුරෙන් ද ඉදිරිපත් කෙරෙයි.

“මරණාසන්න වීම නිසා ඇතා තුළ ඇති වූ මුදු මොළොක් හැඟීම පහ ව
යත් ම, ඇය තමාට බිය වූ බව සහ තමා ගේ දර්ශනය ඇයට පීඩාවක්
වූ බවත්, නිදහස් ව තමාගේ දෙනෙත දෙස බැලීම ඇය ආයාසයෙන් ම
වැළැක් වූ බවත් ඇලෙක්සි ඇලෙක්සැන්ඩරෝව්වී තේරුම් ගත්තේ ය”
(යාපා, 2016:353).

සැමියා ඉදිරියේ ඇගේ සිතෙහි හටගන්නා බිය, කැළඹීම සහ නොසන්සුන්කම හේතුවෙන් ඇය අත්විඳින පීඩාව හුදෙක් ඇතාගේ දෘෂ්ටියෙන් පමණක් නොව ඇලෙක්සිගේ දෘෂ්ටියෙන් ද ඉදිරිපත් කිරීමෙන් ඇගේ මානසික ව්‍යාකූල ස්වභාවය බාහිරට නිරූපණය වන ආකාරය පිළිබඳ පාඨකයාට පුළුල් අවබෝධයක් ලබාගත හැකිවෙයි. දැඩි වරදකාරී හැඟීමෙන් යුක්ත වීමත්, කායික ව වෙහෙසට පත් ව සිටීමත්, මානසික කම්පනයන් හේතුවෙන් ඇතා මෙලෙස ක්‍රියා කරයි.

ඇතා නැවතත් පිටරිස්බර්ග් නුවරට පැමිණීමට බලපාන අනෙක් හේතු ව නම් ස්වකීය පුත්‍රයා දැකීමට පවත්නා බලවත් ආසාවයි. මෙහි දී ඇය තුළ ඇති වන මානසික තත්ත්වය නම් පුද්ගලයා අපේක්ෂාහිමිවියට පත් වීමට හේතුවන සංසටන බාධකයක් වන සංක්‍රමණ- නිෂ්ක්‍රමණ සංසටන බාධකයයි (විද්‍යාගමගේ, 2010:69). ඇය තම පුතු අතහැර රොන්ස්කි වෙත ගිය ද තමාගේ ආදරණීය පුත්‍රයා තමාට අහිමි වූ බව සිතමින් මානසික ව පීඩාවට පත්වෙයි. ඇතා සෑම මොහොතක ම තම පුතු දැක ගැනීමේ බලවත් ආසාවෙන් පසු වන අතර මෙම සිතුවිල්ල ඇය නොසන්සුන්, දොම්නස් සහගත කාන්තාවක් බවට පත්කරයි.

“පුතු බැලීමේ ආසාවෙන් නිරන්තරයෙන් ම පීඩිත ව සිටි හෙයින් ඔහුට
පැවසිය යුතු කිසිවක් නිරවුල් ව කල්පනා කරන්නට ඕ
නොපොහොසත් වූවා ය” (යාපා, 2016:423).

ලොව ඉදිරියේ ඇතා සංස්කෘතියට පිටු පෑ වරදකාරී කාන්තාවක වුව ද, ඇය සැබෑ ලෙසින් ම සෙරෂාට ආදරය කළා ය. ටෝල්ස්ටෝයි ඇතාගේ චරිතය සියුම් ගෙන්තමක් සේ වියමන් කර ඇගේ අධ්‍යාත්මයේ සිටින සෙරෂාගේ දයාබර මෑණියන් පාඨකයා ඉදිරියට ගෙන එයි. ඇය තම නීත්‍යානුකූල සැමියා කෙරෙන් වෙන් ව වාසය කළ ද ඔහුව පිළිකුල් කළ ද ඇය ඒ කිසිවක් තම පුතුව නොපවසයි. ඇතා කෙතරම් උත්තරීතර මවක් ද යන්න ටෝල්ස්ටෝයි ඒ ඔස්සේ ප්‍රකට කරයි. තමා දරුවාගෙන් වෙන් කළ ද, ඇය දරුවා සමග දරුවාගේ පියා විවේචනය නොකරයි.

ඇතා සෑම මොහොතක ම පසුවන්නේ දැඩි කලකිරීමකින් හා පීඩනයකිනි. එයට හේතුව නම් ඇය තමාගේ සිතට අවංකව සිදු කරන ක්‍රියාවන් රුසියානු රඳල සමාජයේ පිළිගැනීම් හා සමාජ පුරුෂාර්ථයන්ට පටහැණි වීමයි. තරුණ කාන්තාවක් ලෙස ඇතා අපේක්ෂා කරන ප්‍රේමය ඇයට ලබා දෙන්නේ රොන්ස්කි නැමැති තරුණ හමුදා නිලධාරියායි. එහෙත් ඇයගේ නීත්‍යානුකූල ස්වාමියා ඔහු නොවෙයි. තමාගේ නීත්‍යානුකූල විවාහයත්, හදවතින් තමා ගොඩනගා ගත් ප්‍රේම සම්බන්ධතාවන් අතර ඇතා සැමවිට ම දෝලනය වන අතර මෙම තත්ත්වය ඇතා විශාල කම්පනයකටත්, පීඩනයටත් පත් කරවීමට දැඩි ව හේතු වෙයි. වෙනත් පෙම්වතුන් තමාගේ සහකරු සමග ගත කරන අවස්ථා ආදරණීය මොහොතක් ලෙස ගත කළ ද ඇතා එම අවස්ථාවන් ගත කරන්නේ විශාල කැළඹීමකිනි.

“ඔව්! මේ හෘද! මේ හෘද තමයි ඒ සා විශාල ලැජ්ජායෙන් මිල දී ගන්නා
ලද්දේ සදාට ම මේ අත මගේ ය! ඔව් සදාට ම මට අයිති මේ අත මිනි
මරන්නට මට උදව් කළ අත ය” (යාපා, 2016:175).

එක් අතකින් තම දරුවා කෙරෙහි වූ මාතෘ ස්නේහයත්, පෙම්වතියක ලෙසින් රොන්ස්කි වෙත ඇතුළු තිබූ ස්නේහයත් හේතුවෙන් ඇයට මෙම බැඳීම් දෙක ම එක ලෙස අවැසි විය. මෙය ඇගේ මනසේ කොතෙක් දුරට ගැඹුරින් තැන්පත් වූයේ ද යන්න ඇය දකින සිහින ඔස්සේ පැහැදිලි වෙයි.

“එක් සිහිනයක් හැම රාත්‍රියක ම පාහේ ඇයට හොල්මන් කළේ ය.
දෙදෙනා ම එකවර ඇයට සැමියන් වී සිටින ආකාරය ද, තමා

දෙදෙනාගේ ම ආදරයට භාජන වී සිටින ආකාරය ද මි සිහිනෙන් දුටුවා
ය” (යාපා, 2016:177).

මෙවැනි සිහින ඔස්සේ ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි ඇතා කැරැනිනාගේ මනසේ පවතින්නා වූ
නොසන්සුන් ස්වභාවය වඩාත් සජීවී අන්දමින් නිරූපණ කරයි. මනෝවිද්‍යාත්මක අන්තයෙන් සලකා බලන
විට සිහින යනු මිනිසාගේ සිතෙහි පවත්වන ඇතැම් ගැඹුරු අඳුරු සිදුවීම් ඔහුගේ මනස ඔස්සේ ම නැවතත්
ප්‍රතිනිර්මාණය කරන්නා වූ කැඩපතකි (කොඩිකාර, 2005:09-33). ඇතා ‘තමා ඉතා අසරණ ගැහැනියකි’
යන අදහස් දරන අතර මෙය තවදුරටත් වර්ධනය වීම කාංසාව නැමැති මානසික අපගාමී තත්ත්වය
වර්ධනය වීම කෙරෙහි හේතු වෙයි. අපේක්ෂාහිමිවියට පත් ව මානසික වශයෙන් බිද වැටී සිටින
පුද්ගලයකු කෙරෙහි දිස්වන තවත් අභ්‍යන්තර මානසික ලක්ෂණයක් නම් තමාගේ අනාගතය
සම්බන්ධයෙන් පවත්නා අවිනිශ්චිතභාවය සහ හේතුවක් නොමැති ව ඇති වන ඉතා ප්‍රබල බියයි. මෙම
තත්ත්වය ඇතා තුළ පවතින ආකාරය ඇය දකින සිහින ඔස්සේ ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි පාඨකයා අභිමුඛට
ගෙන එයි.

“මා විසින් දකිනු ලැබූ තැනැත්තා ආපසු හැරුණු විට, ඔහු බිහිසුණු
පෙනුමෙන් යුක්ත, යටි රැවුල අවුල් කරගෙන සිටි කුඩා ගොවියෙකු බව
මට පෙනුනා. ඔහු පහළට නැඹුරු වී ගෝනියක් අතපත ගාමින් සිටි බව
පෙනුණු විට මා එතැනින් බැහැරටට දුවන්නට
සැරසුණා....(යාපා,2016:290).”

තමාගේ අනාගතය සම්බන්ධයෙන් ඇතා තුළ පවත්නා අවිනිශ්චිත ස්වභාවයත්, ඇයට
සමාජයෙන් එල්ල වන පීඩනයත්, තමාගේ අනාගතයට මුහුණ දීමට ඇය තුළ පවත්නා බියත් මෙම සිහින
ඔස්සේ විද්‍යමාන වෙයි. සිහින සම්බන්ධයෙන් සිදු කර ඇති මනෝ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් කෙරෙහි
අවධානය යොමු කරන විට අවබෝධ වන්නේ පුද්ගලයා සුබ සිහින හෝ අසුබ සිහින දකින්නේ තමා
සුවබර නින්දක නොසිටින අවස්ථාවක බවයි. ඉතා ගැඹුරු සුවබර නින්දක පසුවන පුද්ගලයන් සිහින
නොදකින අතර මිනිසාගේ මනස විවිධ ගැටුම්කාරී ස්වභාවයන් හේතුවෙන් නොසන්සුන් ව පවත්නා
අවස්ථාවල පුද්ගලයා සිහින දකින බව මනෝ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් හි දී පැහැදිලි කර ඇත.

*“Studies show that long-term frustration in your daily life can
also lead to nightmares. This can happen if frustration is
making you feel incompetent. If your needs for fulfillment in
your daily life are not being met, that can also result in poor
sleep and nightmares (Dan Brennan, 2021).”*

පුද්ගලයා තමා තුළින් ම ගොඩ නගා ගන්නා අභියෝගයන්, බාධාවන් සහ බියකරු සිදුවීම්
මෙසේ සිහින ලෙස පුද්ගලයාට නින්දේ දී දෘශ්‍යමාන රූප ලෙස දැකගත හැකි බව මනෝ විද්‍යාඥයන්ගේ
මතයයි.

“මේ යකඩය කුඩු කර දැමිය යුතු ය. තැලිය යුතු ය යයි කියුවා. දරු
ප්‍රසූතියේ දී මා මැරෙන බවත් කියුවා. එයින් පසුව මගේ ඇස්
ඇරුණා(යාපා,2016:291).”

නපුරු සිහින දැකීම සහ ඒවා යථාර්ථයක් වේ යැයි විශ්වාස කිරීම කාංසාව නැමැති අපගාමී
මනෝභාවය හේතුවෙන් පුද්ගලයාගේ මානසික චිත්තවේගයන්හි සිදු වන අභ්‍යන්තර වෙනස්කමක් ලෙස
හඳුනා ගත හැකි වෙයි. ඒ අනුව මෙවැනි බියකරු සිහිනයක් ඔස්සේ ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි උත්සාහ
දරන්නේ ඇතාගේ අභ්‍යන්තර මානසිකත්වයේ පවත්නා නොසන්සුන් ස්වභාවය ඉස්මතු කරලීමයි.

මෙහි දී ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි ඇතා කෙරෙහි හද කම්පා වන අයුරින් හා ඇතාගේ ස්වභාවය
සහෘද පාඨකයා ඉදිරියේ වඩා සජීවී අන්දමින් නිර්මාණය කරයි. ඒ සඳහා ඔහු ඇගේ හැසිරීම සහ ඇ
මුවින් පිට කරන වදන් වඩාත් සජීවී හා චිත්තරූප දනවන අන්දමින් රූපණය කරයි.

“මා රෝමයේ සන කැලෑ පෙදෙසකට යනවා. එහි යනවිට සෙරෂා සහ
කුඩා ගැණු ළමයන් කැඳවාගෙන යනවා. මට සමාව දිය නොහැකි බව
මා දන්නවා” (යාපා, 2016:339).

එකිනෙකට වෙනස් එකවර නැගෙන සිතුවිලි ඔස්සේ මානසික ව ඇතා තුළ පවත්නා
නොසන්සුන් ස්වභාවය හා තොලකට වියළී ගොස් දුර්වල ව සිටීමෙන් ශාරීරිකව දරු ප්‍රසූතිය අවස්ථාවේ
ගැහැනියක අත්විඳින කායික වේදනාව වඩා සංයමයෙන් ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි ඉදිරිපත් කරයි. කිසියම්
දෙයකට අවධානයෙන් තොර වීම සහ දුර්වල හැසිරීම, විෂාද රෝගයෙන් සහ කාංසාවෙන් පෙළෙන
පුද්ගලයින් අතර බහුල ව දැකගත හැකි රෝග ලක්ෂණයකි. එම තත්ත්වය ඇතා කෙරෙන් ද දක්නට
ලැබෙයි.

තමා ජීවත් වූ පරිසරයෙන් ඉවත් ව යාමත්, තමාට උරුම වී තිබූ සමාජ තත්ත්වය තමාගෙන්
අහිමිවීමත් එමෙන් ම තමාගේ ආදරණීය පුත්‍රයාගෙන් වෙන් ව වෙනත් පුරුෂයකු හා ගත කරන ජීවිතය
සමාජයේ පිළිගැනීමට නොව අප්‍රසාදයට හේතු වීමත් මත ඇතා ඉතා විශාල ලෙස තමා කෙරෙහි ම
කම්පාවට පත්වෙයි.

“මගේ හිස පහළට ඇඹරී, මා වළක වැටී සිටින්නාක් මෙන් දැනෙනත්
එයින් ගොඩ එන්නට උත්සාහ නොකළ යුතු බවක් ද හැගෙනවා. ඉතින්
ඒ නිසා මට.... ” (යාපා, 2016:368).

මෙවැනි අවස්ථාවක දී ඇතා කෙරෙන් දිස් වන්නේ ජීවිතයේ ප්‍රධාන සිදුවීම්වල ඇති වූ
වෙනස්කමක් හේතුවෙන් පුද්ගලයා තුළ ඇති වන මානසික ආතතිය තවදුරටත් වර්ධනය වන ස්වභාවයයි.
මෙම ආතතිමය තත්ත්වය හේතුවෙන් ඇය තමාගේ අනාගතය සම්බන්ධ ව අවිනිශ්චිත බියකින් පසු වෙයි.

තමා දැඩි ලෙස දුකට පත් කරන හේතු සියල්ලක් ම අමතක කර කිසිදු හේතුවක් නොමැති ව
වුව ද දැඩි ප්‍රීතියකින් කල්ගත කරන අතර යථාර්ථය බැහැර කරමින් ඔවුන් මවාගත් ලොවක සතුටින්
විසීමට මෙවැනි පුද්ගලයන් උත්සාහ කරයි. මෙවැනි පුද්ගලයන්ගේ මෙම මානසික තත්ත්වය වර්ධනය
වීමෙන් ඔවුන් උන්මාද තත්ත්වයකට පත්විය හැකි බව මනෝ වෛද්‍යවරුන්ගේ අදහසයි. පුද්ගල මනසේ
පවත්නා ද්විධ්‍රැව (Bipolar disorder) ස්වභාවය මත පුද්ගලයා ඇතැම් විට දුක්ඛිත අන්තයටත්, ඇතැම්විට
සුඛිත අන්තයටත් ගමන් කරන අතර මෙහි සාමාන්‍ය මට්ටම ඉක්මවා ගිය පුද්ගලයින් දුක්ඛිත අන්තයේ දී
විෂාදයටත් සුඛිත අන්තයේ දී උන්මාද ස්වභාවයටත් පත්වන බව මනෝ වෛද්‍යවරුන්ගේ මතයයි.

*“Bipolar disorder is characterized by recurrent episodes of elevated
mood and depression, together with changes in activity levels
Elevated mood is severe and sustained (mania) in bipolar I disorder
and less severe (hypomania) in bipolar II disorder Depression is
usually more common and longer lasting than elevated mood”
(Anderson, 2013).*

මෙම අවස්ථාවේ දී ඇතා උත්සාහ කරන්නේ දුක්ඛිත ස්වභාවය අමතක කරමින් තමා සතුට
නොපවතින සතුටක් තම මනසේ ව්‍යාජ ව ගොඩනගා ගැනීමටයි. මෙවැනි පුද්ගලයින් ලෝකය හමුවේ
තමා පත් ව සිටින බේදනීය ස්වභාවයත්, තමා මනසින් කොතෙක් අසරණ ව සිටින්නේ ද යන්නත්, තම
විවාහ ජීවිතය හෝ පෞද්ගලික ජීවිතයේ පවත්නා අසරණ ස්වභාවයත් අමතක කරමින් වෙනත් ලොවක
ජීවත්වීමට උත්සාහ දරයි.

ඇතාගේ තත්ත්වයෙහි පවත්නා වඩාත් බියකරු පාර්ශ්වය හෙළිවන්නේ ඇය මෝර්ෆීන්
(Morphine) ලබා ගැනීමට පෙළඹී සිටින බව අනාවරණයෙනි. මෝර්ෆීන් වූ කලී අබිං මිශ්‍ර නිදා ගැනීම
උදෙසා භාවිත කරන බෙහෙත් විශේෂයක් වන අතර මානසික ආතතියෙන් පෙළෙන බොහෝ පිරිස්
මෝර්ෆීන් භාවිතයට නැඹුරුවන්නේ ඔවුනගේ මානසික ආතතිය හේතුවෙන් නින්ද නොයෑම වැනි
ගැටළුකාරී තත්ත්ව උද්ගත වන බැවිනි.

*Morphine is the most efficacious and widely prescribed treatment
for pain. However, it decreases the total amount of deep sleep and
rapid eye movement sleep in humans. (Qin Wang, 2013)*

තමා ශාරීරිකව හා මානසික ව අත්විඳින වේදනාවත්, ඒ වේදනාව කෙරෙහි හේතු වූ රොන්ස්කි ඉතා ප්‍රීතියෙන් බාහිර සමාජය හා එක් ව කටයුතු කරන ආකාරය දැකීමත් හේතුවෙන් ඇය රොන්ස්කි කෙරෙහි විශාල කලකිරීමකට පත් වන අතර එහෙත් රොන්ස්කිගෙන් තොර ව තමා වඩාත් අසරණ තත්ත්වයට පත්වන බව වැටහී යාම හේතුවෙන් තවදුරටත් ඔහු ව තමා කෙරෙහි ආකර්ෂණය කර ගැනීමට ඇය උත්සාහ දරයි. ඇය උත්සාහ දරන්නේ ඔහුගේ ආකර්ෂණය පමණක් නොව ඔහුගේ සම්පූර්ණ අවධානය ද ඇය කෙරෙහි රඳවා තබා ගැනීමට ය. මේ හේතුවෙන් ඇය ඇතැම් අවස්ථාවල ව්‍යාජ රෝගී තත්ත්වයක් පෙන්වුම් කිරීමට උත්සාහ කරන අතර ඇතැම් විට ඔහුගේ දරුවා රෝගී තත්ත්වයෙන් පසුවන බව හඟවමින් ව්‍යාජ ලිපි ඔහු වෙත යවයි.

“ඇනිට් හුගන් අසනීපයි. මෙය වේදනා සහිත උණ රෝගයක් බව වෛද්‍යවරුන් කියනවා. තනියම සිටින මට මේ මහත් කරදරයක් (යාපා, 2016:489).”

මෙහි දී ඇතා ආධ්‍යාත්මික ව කොතෙක් අසරණව සිටින්නේ ද යන්න වඩාත් හොඳින් පැහැදිලි වෙයි. ව්‍යාජ හැසිරීම් මුළුමනින් ම ප්‍රතික්ෂේප කළ ඇතා තමාගේ ප්‍රේමය අබියස මෙලෙස හැසිරීම තුළ ඇ කොතෙක් දුරට ආධ්‍යාත්මික ව තමාගේ පෞරුෂය හා තම මානසික ඒකාග්‍රතාව බිඳ දමා ගෙන තිබෙන්නේ ද යන්න මනාව අවබෝධ වෙයි.

රොන්ස්කි තමා කෙරෙහි රඳවා තබා ගැනීමට ඇතා සිදු කරන උත්සාහයත්, එහෙත් ඔහු බාහිර සමාජයත් සමග නිරතුරු ව තම සබඳතාවන් පවත්වාගෙන යාමත් හේතුවෙන් ඇතා ඔහු කෙරෙහි සැක කිරීමට පෙළඹෙයි. මෙම සැකය අනෙකුත් පුද්ගලයන් අතර ඇති වන සැකයට වඩා වෙනස් වූවකි. ප්‍රේම සබඳතාවක් හේතුවෙන් එකට වාසය කරන ස්ත්‍රීයක හෝ පුරුෂයකු අතරත්, විවාහ සබඳතාවක දී බිරිඳ හා ස්වාමියා අතරත් ඇති වන සැකය වූ කලී අනෙකුත් සමාජ පිරිස් අතර ඇති වන සැකයට වඩා වෙනස් වූ ස්වභාවක් ගත්තකි. මෙය ඔවුන් දෙදෙනා අතර පවත්නා ලිංගික සබඳතාව මත ඇති වන්නක් බව මනෝ විද්‍යාඥයන්ගේ මතයයි. මෙය ලිංගික මාත්ස්‍රියය(Morbid Jealousy) යනුවෙන් හැඳින්වෙයි.

“Morbid jealousy describes a range of irrational thoughts and emotions, together with associated unacceptable or extreme behavior, in which the dominant theme is a preoccupation with a partner's sexual unfaithfulness based on unfounded evidence” (Kingham, 2004).

මෙම ලිංගික මාත්ස්‍රියය හා විෂාදය යන මානසික අක්‍රමිකතාවන් ද්විත්වයම එකවර ඇතිවීම ඇතාගේ චරිතයෙන් දක්නට ලැබෙයි. අපේක්ෂාහිමිවියට පත්වීමෙන් පසු විෂාද තත්ත්වයට පත්වීම මත, පුද්ගලයා තමා අවට සිටින පිරිස් කෙරෙහි ද සැකයෙන් යුතුව කටයුතු කරයි. මෙවැනි අවස්ථාවක දී තමා අවට සිටින පිරිස කොතෙක් තමා වෙනුවෙන් ම කටයුතු කළ ද, ඔවුන් තමා කෙරෙහි ඇතැම් විට කෝපයෙන් සිටින බවත්, තමා නොසලකා හරිමින් සිටින බවත්, ඇතැම් අවස්ථාවන්හි තමා කෙරෙහි චෛරී සහගත සිතුවිලිවලින් පසුවන බවටත් පුද්ගලයා සිතීමට පෙළඹෙයි. කාන්තාවන් තුළ මෙවැනි තත්ත්වයක් ඇති වූ විට ඔවුන් තම ස්වාමියා හෝ තම පෙම්වතා, වෙනත් කාන්තාවක් කෙරෙහි ආකර්ෂණයකින් පසුවන්නේ ය යන හැඟීමක් හේතුවෙන් පීඩාවට පත්වෙයි.

“ඔහුගේ අනුරතිය තවත් ස්ත්‍රීන් වෙත යොමු වී ඇතයි යන සැකය නිසා ඇ තුළ ප්‍රබල ඊර්ෂ්‍යාවක් ජනිත විය” (යාපා, 2016:561).

දැඩි ව මානසික පීඩනයකින් හා මානසික ආතතියකින් පෙළෙන පුද්ගලයන් කෙරෙන් දැකගත හැකි තවත් ලක්ෂණයක් වන්නේ තමා සිදු කරන්නා වූ කාර්යයන් පිළිබඳ කිසිදු අවබෝධයකින් යුක්ත නොවීමයි. එමෙන් ම ඔවුනට ඇතැම් අවස්ථාවල දී තමා සිදුකලා වූ කාර්යයන් පිළිබඳ සිතියට නගා ගැනීමට, නැවත අවර්ජනා කර ගැනීමට ද අපහසු වේ. මෙම තත්ත්වය ඇතා කැරැනිනා කෙරෙන් ද දැකගත හැකි වීම මත ඇය කොතෙක් මානසික වශයෙන් පීඩාවට පත් ව සිටින්නේ ද යන්න මනාව අවබෝධ කර කරගත හැකි වෙයි.

“මා හිස පිරුවා ද? ඒ සිත නමුත් ඒ ගැන ඇයට මතකයක් නැත. හිස අතගා බැලූ ඇයට දෙ අත් විශ්වාස නොකළ හැකි වූයෙන් කණ්ණාඩිය

වෙන ගොස් හිස පිරා ඇති බව ඕ ප්‍රත්‍යක්ෂ කළා ය. එහෙත් එසේ
කරනු ලැබුවේ කොයිවෙලේ දැයි ඇයට කල්පනාවක් නොතිබුණේය”
(යාපා, 2016:580).

මෙහි දී ඇතාගේ චරිත ස්වභාවය තුළ ඇය මානසික වශයෙන් පත් ව සිටින්නා වූ පීඩාකාරී තත්ත්වය වඩාත් සජීවී ව ඉස්මතු වෙයි. මේ ඔස්සේ ලියෝ ටෝල්ස්ටොයි ඇතා කැරනිතා නම් කාන්තාව ස්වකීය මනෝභාවයන් හා බාහිර සමාජ බලපෑම මත අපේක්ෂාහිමිකාවයට පත් ව ඇති ආකාරය පෙන්වා දෙයි. එම තත්ත්වය හේතුවෙන් ඇයගේ මනසේ ඇති ව පවත්නා අපගාමී මානසික ක්‍රියාකාරීත්වය ඇය කොතෙක් දුර්වල ව සිටින්නේ ද යන්න මනාව මෙහි දී නවකතාව ඇසුරින් ඔහු නිර්මාණාත්මක ව ඉදිරිපත් කරයි.

උග්‍ර විෂාදය තත්ත්වයට පත් වූ පුද්ගලයන් අවසානයේ දී සිදු කරන්නේ තමා අවට සිටින පුද්ගලයන් කෙරෙන් තමා අපේක්ෂා කළ ආදරය ස්නේහය රැකවරණය අවධානය නොලැබී ගිය කළ ඔවුන්ගෙන් පළිගැනීමට උත්සාහ දැරීමයි. ඇතා කැරනිතා කෙරෙන් ද මෙවැනි චරිත ස්වභාවයක් ඉස්මතු වෙයි.

“තමා කෙරෙහි ඔහු තුළ තිබූ ප්‍රේමයට පුණර්ජීවයක් දිය හැකි වූත්, ඔහුට
දඬුවම් දිය හැකි වූත්, ඔහුට විරුද්ධව තමාගේ හද තුළ භ්‍රමණය වූ
හැඟීම් පහ කළ හැකි වූත් ඒකායන මාර්ගය මෙන් ඇයට පෙනෙන්නට
වූයේ මරණයයි” (යාපා, 2016:573).

මෙවැනි චරිත මරණය කරා යොමු වන්නේ හුදෙක් ප්‍රේමය ජය ගැනීමේ අරමුණෙන් පමණක් නොවේ. අනෙකා කෙරෙහි තමාගේ සිතේ පවත්නා පීඩනය මුදා හැරීමක් ලෙස හා තමා පෙම් කළ පුද්ගලයාට රිද්වීමේ අරමුණෙන් ඔවුන් මෙවැනි ක්‍රියාවලට පෙළඹෙයි. ඇතා කැරනිතා ද තම ජීවිතය නැතිකර ගැනීම ඔස්සේ බලාපොරොත්තු වන්නේ තමා සතු ව ඔහු වෙනුවෙන් පැවැති ප්‍රේමය හේතුවෙන් තමා විශෝ වූ කළ ඔහු පශ්චාත්තාපයට පත් කරලීමයි. මේ සඳහා ඇය පළමු වර සිදුකරන්නේ අධි මාත්‍රාවකින් යුතු මෝරින් පානය කිරීමයි. මෝරින් පානය කිරීමෙන් පසු ඇයට ඒ හේතුවෙන් ඇති වූ මත් ස්වභාවයන් ඇයගේ මනසේ පවතින්නාවූ මානසික ආතතියක් හේතුවෙන් විවිධ වූ දෘශ්‍ය රූප පෙනී යයි. මෙය උග්‍ර විෂාදී තත්ත්වයෙන් පෙළෙන්නෙක්ගේ ලක්ෂණයක් ලෙස හඳුනාගත හැකි වෙයි. මෙහි දී ලියෝ ටෝල්ස්ටොයි උත්සාහ දරන්නේ කෙතරම් පීඩනයකින් ඇතා කැරනිතා සිටින්නේ ද යන්න සහායයාට අවධාරණය කරලීමයි. ඇගේ මනසේ එක ම මොහොතක එකවර නැගෙන එකිනෙකට වෙනස් සිතුවිලි ඇය මානසිකව පත් වී සිටින්නා වූ නොසන්සුන්කාරී ස්වභාවය වඩා සජීවී අත්දැමින් පාඨකයා ඉදිරියේ සජීවීකරණයට ලක් කිරීමට ටෝල්ස්ටොයි සමත් වී ඇති ආකාරය ඒ අනුව පෙනී යයි. එකවර ඇගේ සිතට නැගෙන දැඩි කෝපය, සැකය කිසිදු හේතුවක් නොමැති ව ඇය එක් වර ම බියට පත්වීම මෙවැනි ස්වභාවයන් ඇතා පත් ව සිටින බේදනීය මානසික තත්ත්වය තව තවත් ඉස්මතු කරයි.

විෂාදය තත්ත්වයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයන්ගේ මානසික හැසිරීම කෙරෙහි පමණක් නොව ශාරීරික හැසිරීම කෙරෙහි ද මෙහි දී ලියෝ ටෝල්ස්ටොයි අවධානය යොමු කරයි.

“පාන් කේජු ආදියෙන් හැමු සුවඳ ඇය තුළ තිබූ අරුචිය දැඩි කෙළේය.
ඉක්මන් කරන මෙන් රියදුරු අණව ආහාරද නොගෙන ඕ එළියට
ගියාය(යාපා, 2016:568).”

තම කතාවේ චරිත නිර්මාණය කිරීමේ දී ඇතැම් ලේඛකයන් තමාගේ මනසේ මැවෙන කරුණු ඔස්සේ පමණක් චරිත ප්‍රතිනිර්මාණය කළ ද මෙහි දී ටෝල්ස්ටොයි කෙතරම් සජීවී හා තාර්කික අත්දැමින් චරිතවල හැසිරීම නිර්මාණය කළේ ද යන්න ඇතාගේ මෙම හැසිරීමෙන් තහවුරු වෙයි. මානසික ආතතියෙන් හා විෂාදයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයන් ඇතැම් විට ආහාර ප්‍රතික්ෂේප කරන අතර ආහාර කෙරෙන් හමන සුවඳ ඔවුන්ට ඉතා අප්‍රසන්න හැඟීමක් ජනිත කරයි.

දුම්භිසයෙන් දී, උපහාසයෙන් යුතු ස්වරූපයක් ඇති ගැහැනියක් සහ කුඩා කෙල්ලක්, මවා ගනු ලැබූ සිනහවකින් යුතු ව දුම්භිස පුවරුවේ ගමන් කරන ආකාරයක් ඇතාට දක්නට ලැබෙයි. එහි දී ඇය තම සිතින් ගැහැනියගේ නග්න ස්වරූපයක් මවා ගනිමින් ඒ හේතුවෙන් බියට පත්වෙයි. මනෝවිද්‍යාවේ දී තමාගේ හෝ වෙනත් අයෙකුගේ නග්න රූපයක් මනසේ දෘශ්‍යය භ්‍රාන්තින් ලෙස නිර්මාණය වීම හැඳින්වෙන්නේ උග්‍ර විෂාදය තත්ත්වයේ තවත් එක් ලක්ෂණයක් ලෙසිනි. ‘බාහිර සමාජය තමා කෙරෙහි

කුමණ මතයක් දරා වී ද? යන්න පිළිබඳ ඇති විශාල බිය සහ බාහිර සමාජය ඉදිරියේ 'තමා අනාරක්ෂිත' ය' යනුවෙන් පවත්නා හැඟීම මෙවැනි දෘශ්‍ය මානවීන් අදාළ පුද්ගලයාගේ මනසේ නිර්මාණය වීමට හේතු වන බව මනෝ විද්‍යාඥයන්ගේ මතය යි. මෙම තත්ත්වයේ දී පුද්ගලයා තම මනසේ ගොඩ නැගෙන මෝහයන් (*Delusions*) හේතුවෙන් තමා සමාජයේ අප්‍රසාදයට පත් වී ඇති බව පිළිගන්නා අතර ඒ හේතුවෙන් ඔහු දකින සෑම පුද්ගලයකු ම තමා කෙරෙහි අප්‍රසාදයෙන්, පිළිකුලෙන් පසුවන බව සිතයි. ඇතා කෙරෙන් ද මෙම ලක්ෂණය දිස්වෙයි. වේදිකාවේ ගමන් කරන තරුණ සේවිකාවන් ළමයින් වයස්ගත යුවළ ආදී සියල්ලක් ම ඇය කෙරෙහි අප්‍රසාදයෙන් සහ පිළිකුලෙන් පසුවන බවට සිතන ඇතා ඔවුන් සියල්ලන්ගෙන් ම වෙන් ව හුදෙකලාව සිටීමට උත්සාහ දරයි. එකිනෙකට වෙනස් සිතුවිලි රැසක් මනසේ ඇති වීමත් සමග ඇතා තමා කරන්නේ කුමක්දැයි යන්න කිසිදු අවබෝධයකින් තොරව කටයුතු කරයි. ඇගේ සිතේ පවත්නා එක ම අරමුණ වන්නේ රොන්ස්කිට කිසියම් ආකාරයක දඬුවමක් දී ඔහුගෙන් පළිගැනීමේ චේතනාව පමණකි.

"ඔහුට දඬුවම් දී අනෙක් හැම කෙනෙකුගෙන් සහ මගෙන් මා නිදහස් වෙනවා " (යාපා, 2016:598).

තමාගෙන් හා අන් අයගෙන් නිදහස් වීමේ අරමුණෙන් ඇතා කැරනිතා මෙලෙස සියදිවි නසා ගැනීමට පෙළඹෙයි. මෙහි දී ඇය අවසානයේ දී දුම්පියට පනින මොහොතේ දී තමා සිදු කරන්නේ කුමක්ද යන්න පිළිබඳ ඇයට නැවතත් සිතෙයි. මනෝ වෛද්‍යයවරුන්ගේ මතය වන්නේ සියදිවි නසා ගැනීමට උත්සාහ දරන ඔහු ම පුද්ගලයෙක් තමාට ඇති වන පීඩනය හේතුවෙන් සියදිවි නසා ගැනීමට උත්සාහ කළ ද, තමා සියදිවි නසා ගන්නා අවසන් මොහොතේ දී තමාගේ ජීවිතය නැවතත් ලබා ගැනීමේ ආශාවක් ඔහු තුළ හට ගන්නා බවයි. මෙම තත්ත්වය ඇතා කැරනිතා ගේ චරිතය තුළින් ද ඉස්මතු වෙයි.

"මා සිටින්නේ කොහේද?... මොකද මේ කරන්නේ ඇයි?
ස්වාමීදරුවාණෙනි, මා අතින් කැරුණ හැම දැයකටම, මා කමා කළ මැනව " (යාපා, 2016:599).

අවසාන මොහොතේ දී ඇය කෙතරම් දුක්ඛිත ස්වභාවයක පසු වූයේ ද යත්, තමා සිදු කළේ කුමක්දැයි යන්න පවා අවබෝධ කර කර ගැනීමේ මානසික ශක්තියක් ඇතා සතු නොවේ. අපේක්ෂාහිමිවියත්, සමාජයෙන් ඵල්ල වූ සුවිශාල පීඩනයන් හමුවේ තමාට දැනුණු අසරණ අනාරක්ෂිත ස්වභාවය හේතුවෙන් සහ තමා පෙම් කළ පුද්ගලයන් තමා අසරණ කළේ යැයි සිතා ඔහුට රිදවීමේ අරමුණෙන් ඇතා කැරනිතා මෙලෙස අවසානයේ තම ජීවිතයෙන් සමුගනී.

මේ අනුව අවසානයේ දී පුද්ගලයාගේ මනසේ ඇති වන මානසික අක්‍රමිකතාවන් වර්ධනය වීමෙන් ඔහු තුළ ඇති වන අපගාමී මානසික තත්ත්වයන් වන විෂාදය, කාංසාව හා මානසික ආතතියය ආදී වූ කරුණු හේතුවෙන් පුද්ගලයා බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාකයන් කෙරෙහි අවසානයේ යොමු වන බව ඇතා කැරනිතා නම් නවකතාව ඔස්සේ අවධාරණය වෙයි.

සමාලෝචනය

විශ්ව සාහිත්‍යය යනු මානවයා විසින් මානව ඉතිහාසයේ සිදුකළ අග්‍රගණ්‍ය වූ සාහිත්‍ය නිර්මාණයන්ගේ සංකලනයකි. විශ්ව සාහිත්‍ය පෝෂණය වන්නේ විවිධ රටවල සමාජ, සංස්කෘතික හා දේශපාලනික සංසිද්ධි ආදිය ඇසුරු කර ගනිමිනි. වර්තමානය වන විට මෙම සංකල්ප ඇසුරෙන් පමණක් නොව විද්‍යාත්මක සංකල්ප, ඓතිහාසික තොරතුරු හා මනෝ විද්‍යාත්මක මතවාද ආදිය ඇසුරු කරගනිමින් විශ්ව සාහිත්‍ය නිර්මාණයන් පෝෂණය වන ස්වරූපයක් දැක ගත හැකි වේ. මෙම පර්යේෂණයේ දී අපේක්ෂාහිමිවිය නැමැති මනෝවිද්‍යාත්මක සාධකය, පුද්ගලයා බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි යොමු කිරීමට හේතුවන ආකාරය සාහිත්‍ය නිර්මාණයක් වන "ඇතා කැරනිතා" කෘතිය ඇසුරෙන් විමර්ශනය කෙරේ. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණයේ විග්‍රහ ඒකකය බවට පත්වන්නේ "ඇතා කැරනිතා" නැමැති රුසියානු නවකතාවයි. රුසියානු සාහිත්‍යයේ මහා ලේඛක ලියෝ ටෝල්ස්ටොයිගේ සුවිශේෂ කෘතියක් වන "ඇතා කැරනිතා" යනු විශ්ව සාහිත්‍යයේ දැඩි පිළිගැනීමට හා අවධානයට පාත්‍ර වූ කෘතියකි. රුසියානු රඳල සමාජයේ පවත්නා සමාජ පුරුෂාර්ථයන් මෙන් ම, රඳල සමාජයේ අඳුරු පැතිකඩ යන සියල්ලක් ම මෙම කෘතිය ඇසුරෙන් ලියෝ ටෝල්ස්ටොයි ඉදිරිපත් කරයි. මෙම කෘතිය රචනා කිරීමේ දී ඔහු හුදෙක් සමාජ සාධක

කෙරෙහි පමණක් අවධානය යොමු නොකරයි. නවකතාවේ චරිතවල හැසිරීමත් ඒ කෙරෙහි බලපාන ගැඹුරු මානසික කරුණු කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කිරීමට මෙහි දී ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි සැලකිලිමත් වී ඇති ආකාරය ඔහුගේ ගද්‍ය ආඛ්‍යානය සුපරික්ෂාකාරී ව විමර්ශනයෙන් අවබෝධ කර ගත හැකි වෙයි.

මෙම පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණ බවට පත්වන්නේ අපේක්ෂාහිමිවිය, බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි බලපාන ආකාරය ඇතා කැරනිතා නවකතාව ඇසුරෙන් විමර්ශනය කිරීම ය. තව ද අපේක්ෂාහිමිවියේ ලක්ෂණ, එහි ස්වරූපය හා ඒ කෙරෙහි බලපාන බාහිර සාධක හඳුනාගැනීමත්, කාංසාව, විෂාදය හා ආතතිය බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක ඇති කිරීමෙහි ලා හේතු වන ආකාරය පරීක්ෂා කිරීමත් මෙම පර්යේෂණයේ අනු අරමුණු වේ. එබැවින් මෙම පර්යේෂණය සාහිත්‍යමය අධ්‍යනයක් ලෙසින් ද මනෝවිද්‍යාත්මක අගයකින් ද වැදගත්කමකින් යුක්ත වූ පර්යේෂණයක් වෙයි. පර්යේෂණ ක්‍රියාවලිය වඩාත් සාර්ථක අන්දමින් සිදු කරගැනීම උදෙසා සංකල්පීය රාමුවක් නිර්මාණය කර ගන්නා ලදී. ඒ ඔස්සේ මෙම පර්යේෂණය උදෙසා පර්යේෂණ ප්‍රශ්න කිහිපයක් නිර්මාණය කර ගැනිණි. මෙම පර්යේෂණය සඳහා අවැසි සමාජ විද්‍යාත්මක කරුණු හා මනෝ විද්‍යාත්මක කරුණු විමර්ශනය උදෙසා සමාජ විද්‍යාත්මක ග්‍රන්ථ සේ ම මනෝවිද්‍යාත්මක ග්‍රන්ථ ද අන්තර්ජාලය ද මෙම පර්යේෂණයේ දී පරිශීලනය කෙරිණි. අපේක්ෂාහිමිවිය හා ඒ හේතුවෙන් ඇතිවන අපගාමී මානසික තත්ත්වයන් ද පුද්ගලයා තුළ මෙම අපගාමී මානසික තත්ත්වය බොහෝ සෙයින් වර්ධනය වීම මත ඔහු බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි යොමු වන ආකාරය ද මෙම කෘතියේ ආඛ්‍යානයෙන් විද්‍යමාන වෙයි. මෙම පර්යේෂණය ආරම්භයේ ගොඩනගා ගත් පර්යේෂණ ප්‍රශ්නය වූයේ අපේක්ෂාහිමිවිය, බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරන්නේ ද යන්නයි. ඒ අනුව පරීක්ෂණ අවසානයේ දී අපේක්ෂාහිමිවිය නමැති මනෝභාවය, බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි පුද්ගලයා යොමු කිරීමෙහිලා ධනාත්මක බලපෑමක් ඇතිකරන බව අවධාරණය විය. පර්යේෂණය ආරම්භයේ දී සංකල්පීය රාමුව මත පදනම් ව ගොඩ නගා ගත් අනෙකුත් පර්යේෂණ ප්‍රශ්න වන කාංසාව බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරයි ද?, විෂාදය බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරයිද? හා මානසික ආතතිය බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරයිද? යන පර්යේෂණ ප්‍රශ්න ඇසුරින් මෙම විමර්ශනය අවසානයේ දී නිගමනයක් ගොඩ නගා ගැනිණි. ඒ අනුව අපේක්ෂාහිමිවිය හේතුවෙන් පුද්ගලයා තුළ ඇති වන කාංසාව, විෂාදය හා මානසික ආතතිය යන අපගාමී මානසික තත්ත්ව බේදනීය සමාජ ප්‍රතිවිපාක කෙරෙහි පුද්ගලයා යොමු කිරීමෙහි ලා ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කරන බව නිගමනය විය.

අපේක්ෂාහිමිවිය කෙරෙහි පුද්ගලයා යොමු කරවන බාහිර සාධක හා අභ්‍යන්තර සාධක නවකතාවේ චරිත හා සමාජ සංසිද්ධි ඇසුරින් නවකතාකරු නිරූපණය කරයි. එමෙන් ම ඇතා කැරනිතා නැමැති කාන්තාව බේදනීය ඉරණමට ගොදුරු වන ආකාරය ඇගේ මානසික හැසිරීම් ඔස්සේ ද නවකතාකරු යථාර්ථවාදී රීතිය ඇසුරින් ඉදිරිපත් කර ඇති ආකාරය නවකතාව අධ්‍යයනයේ දී පෙනී යයි. මේ අනුව සාහිත්‍ය කෘතියක් ඇසුරින් මනෝ විද්‍යාත්මක කරුණු ප්‍රතිනිර්මාණය කළ හැකි බව තහවුරු වෙයි. "ඇතා කැරනිතා" නමැති කෘතිය වූ කලී වරදක් සිදුකළ පුද්ගලයා පිළිබඳ ද්වේශ සහගත හැඟීමක් සහාදයා තුළ ඇති කරන්නා වූ කෘතියක් නොව එම පුද්ගලයා කෙරෙහි මානවීය හැඟීමක් සහාදයා තුළ ඇති කිරීමට සමත් කෘතියකි. තම ආත්ම අභිලාශයන් මුදුන්පත් කරගැනීමට ඇතා සිදුකළ උත්සාහය, අවසානයේ දී ඇය අතිශය බේදනීය ඉරණමක් වෙත රැගෙන ගිය අන්දම ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි මෙහි දී ඉදිරිපත් කරන්නේ ඉතා සංවේදී අන්දමිනි. ඇතා, අවසානයේ දී පත්වන ඉරණමට වගකිව යුත්තේ හුදෙක් ඇතා පමණක් නොව ඇ වටා ගොඩනැගි සමස්ත රුසියානු සමාජ රටාව ද ඒ කෙරෙහි මුල් වූ බව ටෝල්ස්ටෝයි මෙම කෘතියේ සමාජ පසුබිම ඔස්සේ මනාව ඉස්මතු කරයි. මෙහි දී ඇතා කැරනිතා චරිතය එවැනි මානසික තත්ත්වයකට පත්වීම කෙරෙහි හේතු වන බාහිර සාධක සජීවී හා සාර්ථක අන්දමින් ඉදිරිපත් කරලීමේ දී ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි සතු ව පැවැති සමාජ ඥානයත්, මනෝවිද්‍යාත්මක දැනුමත් ඉතා මැනවින් ප්‍රකට වෙයි. කිසියම් පුද්ගලයෙක් අපේක්ෂාහිමිවියට පත් වීම කෙරෙහි හේතු වන පරිසර සාධක අතරෙහි විශේෂයෙන් ම හේතුවන සාධකයක් වන්නේ ඔහු හෝ ඇය වෙසෙන සමාජ රටාවයි. රුසියානු රදල සමාජ රටාව කෙරෙහි අවදානය යොමු කරමින් එහි සමාජ පුරුෂාර්ථයන් හේතුවෙන් පුද්ගලයා මානසික වශයෙන් පීඩාවට පත් වන ආකාරය මෙම කෘතිය ඔස්සේ ලියෝ ටෝල්ස්ටෝයි ගැඹුරින් ඉස්මතු කරයි. ඒ සඳහා ටෝල්ස්ටෝයි මෙම කෘතිය රචනා කිරීමේ දී ඇසුරු කරගත් යථාර්ථවාදී

රීතිය බෙහෙවින් හේතුවෙයි. මෙම කෘතිය වඩා සාර්ථක කෘතියක් බවට පත්වන්නේ මෙහි ආබාහනය හුදෙක් කල්පිතයක් නොව සමාජයේ වෙසෙන වර්තන හා සිදුවීම් ඇසුරින් පෝෂණය වූවක් වන බැවිනි. සාහිත්‍ය කෘතියක් සමාජයේ කැඩපතක් විය යුතු යැයි ගුණදාස අමරසේකර ගොඩනැගූ මතවාදය මේ අනුව “ඇතා කැරැනිනා” කෘතියෙන් මනාව තහවුරු වෙයි. මෙම පර්යේෂණය අවසානයේ දී ස්ත්‍රී මනෝභාවයන්හි පවත්නා සංකීර්ණත්වය හා සමාජ බලපෑම් හමුවේ එහි ඇතිවන වෙනස්වීම් පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට හැකිවිය. තව ද සමාජ ආචාරධර්ම පසෙකලා තම අභිමතය පරිදි කටයුතු කිරීම පුද්ගලයා අතීතය බේදනීය ඉරණමක් කෙරෙහි යොමුවීමට හේතුවන බව ද මෙම පර්යේෂණයේ දී අවබෝධ විය. එමෙන් ම පුද්ගලයාගේ සෑම හැසිරීමක් කෙරෙහි ම එම පුද්ගලයාගේ මනෝභාවයේ ස්වභාවය ප්‍රබල හේතුවක් වන බව ද මෙම පර්යේෂණය ඔප්පේ තහවුරු විය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

- අබේපාල, රෝලන්ඩ්. (2008). *සිත්මන්ඩි ග්‍රොයිඩ්ගේ මනෝවිශ්ලේෂණවාදය*. කොට්ටාව: සාර ප්‍රකාශන.
- අබේසිංහ, ඩබ්ලිවු.ඒ. (2001). *මගෙ රට මගෙ දැය නිසා*. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- අබේසිංහ, ඩබ්ලිවු.ඒ. (2013). *ටෝල්ස්ටොයි නාගෝර් සහ ගාන්ධි*. කොළඹ 10: සේරි ප්‍රකාශන..
- අමරසිරි, ආනන්ද. (2003). *ටෝල්ස්ටොයි ශෝකාන්තය*. කොළඹ 10: සූරිය ප්‍රකාශකයෝ.
- අමරසේකර,ගුණදාස.(2008)..*නොසෙවුනා කැඩපත-නවකතාවේ පරිහානිය*. බොරැස්ගමුව :විසිදුණු ප්‍රකාශකයෝ.
- අමරකීර්ති, ලියනගේ.(2019). *මහා පුරුෂයෙකුට බිරිඳක්ව*. මහරගම: KSP ප්‍රකාශකයෝ..
- එදිරිසිංහ, දයා. (2005). *මනෝවිද්‍යා විමර්ශන*. දෙහිවල: වත්මා ප්‍රකාශකයෝ.
- කරුණාතිලක, කේ. .ඒ..(1995). *බිම්බෙයි සිරකරුවා සහ වෙනත් ශ්‍රේෂ්ඨ රුසියානු කෙටිකතා*. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. .
- කළුපහන, නිහාල් රංජිත්. (2011). *විෂාදය*. නුගේගොඩ: සරසවි ප්‍රකාශකයෝ.
- කළුපහන, නිහාල් රංජිත්. (2012). *මානසික ආතතිය*. නුගේගොඩ: සරසවි ප්‍රකාශකයෝ.
- කොඩිකාර, පසන්. (2005). *මනෝවිශ්ලේෂණ ප්‍රවේශය*. නුගේගොඩ: සරසවි ප්‍රකාශකයෝ.
- ගම්ලත්, සුවර්ත. (1996). *බෝල්ෂෙවික්වාදය හා සාහිත්‍යකලා*.. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- ගම්ලත්, සුවර්ත. (1995). *සාහිත්‍ය කලා ආදිය ගැන*. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- චන්ද්‍රවංශ, ආරියරත්න. (2008). *පිරිමි සහ ගැහැණු මෙනරම් වෙනස් ඇයි? පුංචි බොරැල්ල: විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය*.
- ජයතිලක, කේ. (1990). *නවකතාව හා සමාජය*. කොළඹ 12: ප්‍රදීප ප්‍රකාශකයෝ.
- තිලකරත්න, පී. මිණිවත්. (1969). *රුසියානු සාහිත්‍යය හා චරිතමාන සිංහල නවකතාව හා කෙටිකතාව*. කොළඹ 10: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, දෙවැනි මුද්‍රණය.
- තොම්සන්, ඩේවිඩ්. (1970). *නැපෝලියන්ගෙන් පසු යුරෝපය*. කේම්බ්‍රිජ්: සිඩ්නි සසෙක්ස් විද්‍යායතනය.
- පඬුවාවල, සරත්. (2019). *දුක ශෝකය හා විෂාදය*. කොළඹ 10: දයාවංශ ජයකොඩි සහ සමාගම.

- පෙරේරා, ඥාදාස. (2005). *ආනති කළමනාකරණය*. කොළඹ 10: සහසු ප්‍රකාශකයෝ.
- පෙරේරා, ඥාදාස. (2019). *දර්ශනය සහ මනෝවිද්‍යා ලිපි*. දෙහිවල: වත්මා ප්‍රකාශකයෝ.
- පෙරේරා, සිරිල්. සී. (1981). *යුද්ධය හා සාමය*. කොළඹ 10: ඇස් ගොඩගේ සහ සමාගම.හතරවන මුද්‍රණය.
- පෙරේරා, සිරිල්. සී. (1994). *නිර්මාණය සහ ශෝකය*. කොළඹ 10: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- බණ්ඩාරනායක, අහය. (2018). *සියදිවි නසා ගැනීමේ වර්යාව වැළැක්වීම සහ මැදිහත් වීම*. කොට්ටාව: සාර ප්‍රකාශන, පළමුවැනි මුද්‍රණය.
- මාගම්මන, ප්‍රේමවන්ද. (1998). *සිංහල නවකතාවේ නව නැමීම*. කොළඹ 10: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- මිහිඳුකුල, සුනිල්. (2006). *විශ්ව කීර්තිධර නාට්‍යකරුවෝ*. කොළඹ 10: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- යාපා, මුනිදාස සෙනරත්. (1958). *ඇතා කැරනිතා*. කොළඹ 12: සීමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
- රත්නායක, උපාලි. (2018). *ඔක්තෝබර් රුසියානු විප්ලවයේ කතාව*. කොළඹ 11: සුසර ප්‍රකාශකයෝ.
- රාජපක්ෂ, සමේලා. (2021). *රුසියානු සාහිත්‍ය සමීක්ෂා*. මොරටුව: රුසියාව ප්‍රකාශකයෝ.
- වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින්. (1925). *මිරිඳුව. රාජගිරිය: සරස සමාගම*.
- වික්‍රමසිංහ, මාර්ටින්. (2001). *මානව හිතවාදය හා එතෙර වියනු*. රාජගිරිය: සරස සමාගම..
- විජේසිරිවර්ධන, සුනිල්. (2020). *ගිම්හානේ යන්න ගිහිණි-රජනමය යුගයේ රුසියන් කාව්‍ය*. දෙහිවල:විදර්ශන ප්‍රකාශන.
- විදානගමගේ, කුලසේන. (2010). *පෞරුෂය සහ පෞරුෂ සංවර්ධනය*. නුගේගොඩ: සරසවි ප්‍රකාශකයෝ.
- වීරසූරිය, ගුණසිරි. (2005). *මහා සාහිත්‍යයාධරයෝ වරකාපොළ: ආරිය ප්‍රකාශකයෝ*.
- සමනලදිඳ, ජයන්තා කුමාරි. (1992). *යුරෝපා ඉතිහාසය*. වරකාපොළ: ආරිය ප්‍රකාශකයෝ.
- සමරසිංහ, ඇස්. ජී. (1963). *ක්‍රොයිට්ස්ට් සොනාවා*. බොරැස්ගමුව: සංස්කෘති ප්‍රකාශනය
- සුරවීර, ඒ.වී. (1987). *ලියෝ ටෝල්ස්ටොයි කලාව යනු කුමක්ද?*. කොළඹ 10: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- සුරවීර, ඒ.වී. (1991). *සම්ප්‍රදාය නිර්මාණය හා විවාරය*. කොළඹ 10: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- හේරත්, එල්.බී. (2000). *මනෝවිශ්ලේෂණයේ නව ප්‍රවණතා*. කොළඹ 08: සදීප ප්‍රකාශකයෝ.
- Tolstoy, I. (1972). *Resurrection*. Raduga publishers.
- Wickramasinghe, Martin. (1957). *The Buddhist Jataka Stories and The Russian Novel*. Sarasa limited.